

יולי 1995
מחיר: 15 שקל

רוקדים

דו ירחון לריקודי עם ומחול

צופים אל כרמיאל

מאות אלפי אנשים חיכו שנה שלמה לכינוס הגדול ביותר של הרוקדים בישראל – כרמיאל '95. השנה עומד הפסטיבל בסימן ההמתנה הגדולה לשלום, ובאווירה זו מצפים ללהקות ממרוקו ומירדן. הכל על הפסטיבל והאנשים שמאחורי הקלעים

רוקדים

32

כתבות

- רעבים לריקודים**
סקר מיוחד בין הרוקדים
7
- כרמיאל '95**
התוכניות, התכנים
24
- מאחורי הקלעים**
עושים את כרמיאל
27

מדורים

- מעגל בנימי**
קוראים מגיבים
6
- עומד במרכז**
ספי אביב מספר על עצמו
13
- צעד ראשון**
הכל על ריקוד חדש
14
- הצגה שנייה**
הכל על ריקוד ישן
15
- מחול וכל**
מבט על ריקודי הבמה
16
- שיחות סלון**
ריקודים סלונים ולאטיניים
18
- בתנועה מתמדת**
כל מה שקורה
20
- נע ונד**
מבט מכאן על מחול זר
32
- הכוח המניע**
מוצרים חדשים בתחום
34
- רוקדים קבוע**
לוח הרקדות בארץ
36
- רוקדים סביב הגלובוס**
לוח הרקדות בחו"ל
43

יולי 1995

דבר המערכת

גיליון 32 של **רוקדים** פותח פרק חדש בדרכו של העיתון. במהלך זה הושקעו מאמצים רבים - בעיצוב, בצבעוניות, בריענון מדורים ובניסיון להביא אליכם את העיתון המתאים לכם ביותר. יע אומנם משהו בתול בעיתון הפותח פרק חדש, ובוודאי בכזה המתחיל מערכת יחסים שונה עם קוראיו, אך כבר כעת נשמח לשמוע דעתכם על ניסיון זה.

בנירסה זו של **רוקדים** מדורים רבים, חלקם מוכרים ועמופים בשמות חדשים, וחלקם חדשים לגמרי. תוכלו למצוא בגיליון את **עומד במרכז** מדור חדש המבקש להעמיק את ההיכרות בין הרוקדים למרקדים. במדור זה יוצג בכל גיליון מרקיד אחד שייספר על עצמו, על גישתו המקצועית ועל ההיסטוריה שלו בתחום. במקום המדור "ריקוד החודש" ניתן למצוא שני מדורים - **צעד ראשון והצגה שנייה**. הראשון יציג בכל גיליון ריקוד חדש יחסית והאחר יתן כבוד לריקוד ישן. בשני המדורים יובאו גם דברים קצרים מפי יוצרי הריקודים. מדור נוסף הראוי לאיזכור הוא **הכוח המניע**, מדור המציג מוצרים חדשים הקשורים לתחום ההרקדות.

גיליון זה יוצא במיוחד לקראת פסטיבל כרמיאל '95 וכולל פירוט על הרעיון המלווה השנה את הפסטיבל, תוכנית הפסטיבל והיכרות עם האנשים העושים את הפסטיבל הזה.

כתבה נוספת בגיליון מוקדשת לסקר מקיף שנערך בין רוקדים בחוגים שונים ומגלה כי למרות ההצפה הגדולה של ריקודים חדשים, רוב הרוקדים עדיין רוצה ללמוד עוד ועוד. אלזו ודברים רבים נוספים מחכים לכם בפנים.

קריאה מהנה,

איל אוחנה

שיווק ופירסום
מישל שולמ

לוחות
אימגו בע"מ

דפוס
טובל

מערכת, מודעות ומיונים
"רוקדים" - הארבעה 10,
תל אביב, 64739
טל': 03-5620447
פקס: 03-5613651
המערכת אינה אחראית
לחוכן המודעות

ביצוע גרפי
הלל אהרני
יופיטר בע"מ

סריקות והפרדות
נירית חופי
יופיטר בע"מ

רכות המערכת
יעל אמואל

משתתפים
מידי קרימולובסקי,
דוד בן אשר, מרים
לרנר, שמי פרי

מו"ל
מיכאל ברנס
ירון מיישר

עורך
איל אוחנה

הפקה
ענת ברלמן
יופיטר אפל
סנטר בע"מ

גרפיקה
ענת דהן
יופיטר בע"מ

**מדור זה מאפשר
לקוראי "רוקדים"
לפרסם הגיגים,
דברים שמפריעים,
מחשבות טובות,
ובעיקר להביע
דעתם על כתבות
ומאמרים אשר
מתפרסמים בכל
גיליון. המעגל
הפנימי הזה
פתוח לכל רוקד**

כמו כן, כל הפעילות, ההדרכה, עבודת הוועד, הגזברות, התורנויות, נעשים בהתנדבות, כולל תורנות להבאת מיכשור הגברה, פלקטים, ועוד.
אני חבר ב"נוע עם" כ-30 שנה ומנסה לשמור על האוטנטיות של ריקדי העמים, וברור שאינני בודד בגישה זו, פן נהפוך לעוד חוג לרוקדים שנוצרו זה עתה וישרדו עד מחר מחרתיים.

יוזם ענבר

מלמדים בטעות

בתחילת דרכי כרוקדת ריקודי עם, לפני שלוש שנים, נתקלתי ב"תופעה" ולתומי חשבתי שהיא תופעה מיקרית. אני מתכוונת לתופעת "הריקודים המשובשים". אני יודעת שכבר נאמר בעניין רבות, אולם אחרי שקראתי כתבות ותגובות בנושא, אני משוכנעת יותר שתופעה זו אינה מיקרית. חלק מהמרקידים מגלים חוסר אחריות, כשהם מלמדים אותנו באופן משובש או "שונה" זה מזה.

אנני זוכרת שב"ביכורי העתים" שני מרקידים לימדו את הריקוד "ארץ אחת" בגרסאות שונות. כל אחד מהמרקידים ניסה לגונן על עצמו וזרק את האשם על האחר. התבלבלתי, יצאתי מהמעגל וסירבתי לרקוד. חבל שמרקידים, שקיבלו את התעודה על סמך ריקודים מסויימים, מפנים להם עורף לא מלמדים טוב או לא משמיעים ריקודים ישנים, עליהם התחנכו. כיצד ניתן לדעת מה נכון, והאם אנחנו לומדים את הריקודים הנכונים, בדרך הנכונה? אני מניחה שמרקידים מסתמכים היום יותר על הקלטות ופחות על רישומי הריקוד, ואולי מכאן נובעת כל הבעיה.

אני מציעה שיקום גוף ניטרלי שייפקח על עבודת המרקידים, יסנן את החומר המתקבל בהשתלמויות, יוריד את כמות הריקודים הנלמדים ובכך גם את הלחץ מהרוקדים והמדריכים, ויבחון את כל הנושא.

עדה איסט

ריח של צביעות

בי הילמן, במחילה מכבודך, קראתי את מכתבך בגיליון "רוקדים" מאי 1995 ("מלחמת בני אור"), ואני חייב להגיב. אינני מכיר אותך, לא יודע מי אתה ומה אתה, עיסוקך ומעשיך.

האמת היא שזה לא משנה. ברור שאינך נותן כבוד לריקוד ולעוסקים בו. וכי מה משנה מי כתב ריקוד, מי חיבר ומה חיבר? מה זה משנה אם זה בית חרושת לריקודים או רחבת ריקודים לשמה?

תאמין לי, הילמן, לא משנה, וגם זו לא תורה קדושה. ריקודי עם רוקדים כדי להנות, ללא ניתוחים וחיתוטים. מה מעניין מה אתה מחפש ורוצה מירון מישר.

ירון לא מעניין אותי מבחינה פוליטית-זעזית, אבל הוא מעביר לרוקדיו שעה וחצי של הנאה וזה מה שחשוב. לא מעניין אם הוא עושה את זה בגלל כסף או נעל ספורט. מתוך דברך נודף ריח של צביעות. אתה יכול להצליח בירון מישר כמה שאתה רוצה, אבל אל תערב את ריקודי העם בזה.

איתן טנן

מריבות תנ"כיות

ר לנו מאוד על שעלינו להתלונן על שקרה בתחרות תחפושות שהתקיימה בפורים ב"בית דני", בהרקדה של גדי ביטון. נושא התחרות היה דמויות מהתנ"ך, עם פרסים לשלושה המקומות הראשונים. צוות השיפוט, שנבחר בצורה אקראית בידי גדי, בחר בתחפושת של "לוחות הברית" כמקום ראשון. את התחפושת שלנו, "אדם וחווה", בחרו במקום השני, כאשר התחפושת שלנו היתה לעין ערוך יותר טובה, לפי התייחסות הקהל ותגובות אישיות מאנשים, לאחר החלטת השיפוט.

אפילו גדי, לאחר שהתקשרתי אליו והעלתי את הבעיה, הצדיק את דברי. גדי אמר כי "זו שזכתה במקום הראשון אמרה שיאדם וחווה עלו עליה בכמה דרגות". אני מקווה ומבקשת תגובות ושהצדק יצא לאור.

אדם וחווה

תגובת גדי ביטון:

דעתך, "אדם וחווה" היו משגעים והצליחו לשבות את לב הקהל. התחפושת היתה מאוד מושקעת, ולכן טענתי כי לדעתי תחפושת זו היתה צריכה לזכות. כאשר ביררתי עם השיפוט, נודע כי אחד מהם החליט להעניק יותר נקודות ל"לוחות הברית", בגלל המקוריות, ההומור והקריצה. לא לעניין לזלזל בצוות השיפוט ולערער על אמינותו. צוות זה כלל יוצר צעיר, כריאוגרף צעיר, מרקיד ותיק, רוקדת ותיקה ורוקדת צעירה. לא יכול להיות צוות יותר מאוזן מזה.

לא ראשון התימנים

ירון מישר, תודה על הכבוד להיות ריקוד החודש, אבל דרך אגב, הריקוד שלי הוא לא השיר הראשון שכולו תימנית, יש עוד שירים כאלה, בהם הרבה שירים של ציון גולן. תתקשר למישאל ברזילי ותבקש ממנו שימצא לך מישור שיתרגם את "שופני" מתימנית ותראה שהמלים פשוטות ויפות.

יש לך גם כמה טעויות ברישום הריקוד. אם תסתכל על הרישום מההשתלמות של יואב אשריאל, אולי תוכל לתקן את עצמך. אגב, העיתון שלך הוא בעיני הקשר הטוב ביותר שלנו לטבור האם.

ישראל יעקובי

אנחנו טובים

ציתי לומר כמה מלים על "נוע עם" החוג הכאילו סגור לריקודי עמים בלבד. לחברי "נוע עם" מנהגים "משונים" מן העבר. לדוגמה, כולם רוקדים במעגלים באחיות ידיים (מבלי שמישהו יזכיר להם במיקרופון), מי שרוקד "סולו" יודעים מיד שהוא לא "משלנו". אנחנו רוקדים גם ריקודי זוגות בהם מחליפים בן זוג, כך שתוך שלושה-ארבעה ריקודים כל אחת רוקדת עם כל אחד ולו לחצי דקה.

לא יודעים שובע

סקר מקיף מאוד, שערך

דוד בן אשר במספר גדול

של חוגים, מגלה שלמרות

עשרות הריקודים

הנלמדים מדי

כל חודש,

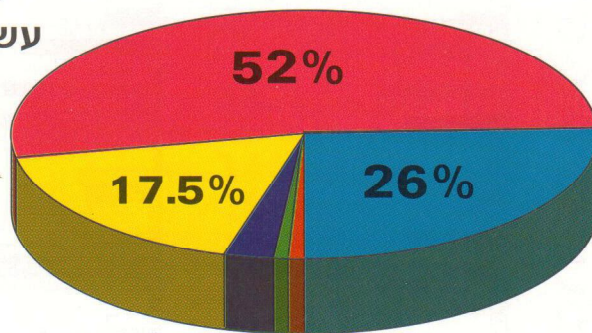
לרוקדים זה

לא מספיק

מספר הפעמים בשבוע שרוקדים

כל משיבי השאלון

פעם בשבוע	451	26%
2 בשבוע	933	52%
3 בשבוע	311	17.5%
4 בשבוע	52	3%
5 בשבוע	16	0.9%
6 בשבוע	15	0.8%

74% 3% 0.9%

שיטת

עריכת הסקר היתה

הצגת שאלון פשוט ומהיר, לכל רוקד, לסימון התשובות המתאימות לעמדותיו האישיות. אוכלוסית הסקר הוגדרה באופן ברור – רוקדים פעילים המשתתפים בקביעות בחוגים לריקודי עם בארץ (לא רוקדי חתונה או אירועים מזדמנים). באופן מודע ומוגדר, בוחן הסקר עמדות ודעות ולא מספרים וכמויות. אין תשובה בסקר לעניין כמויות הרוקדים, כדי לאפיין את עמדות הנסקרים, השתדלנו להגיע לכמות גדולה של רוקדים, במגוון חוגים, והקפדנו שרוקד לא ימלא פעמיים את הסקר, גם אם הוא כבר פגש בו בחוג אחר, ואכן כך היה. הסקר נערך במשך כחודשיים.

דוד בן אשר

דמה שכבר זמן רב יש צורך חברתי לבחון דעות שונות בקרב אוכלוסיה אקסקלוסיבית מסויימת, שיש לה עיסוק פנאי מרכזי, כמו אנשים הרוקדים בקביעות וריקודי עם

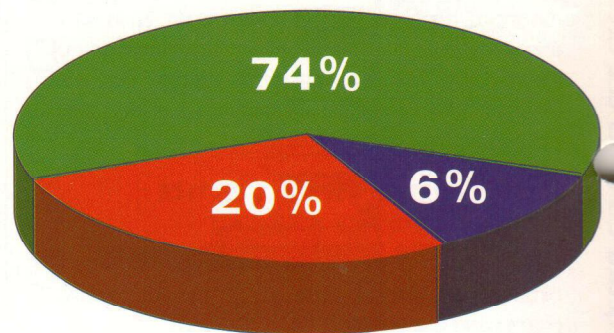
מטרת הסקר

המטרה היתה בחינת עמדות ודעות של רוקדים באשר לסוגיות מסויימות המעסיקות אותם, בהקשר לריקודים, וכן לאפשר למפעילי הענף – המרקידי והיוצרים, לדעת את עמדות הרוקדים שלהם ואם ירצו, לקחת נתונים אלו בחשבון בתיכנון הרפרטואר ודרך ההרקה.

מספר שנות הוותק בריקוד

של המשיבים לשאלון

מעל 5 שנים	1353	74%
בין שנתיים ל-5 שנים	365	20%
עד שנתיים	115	6%

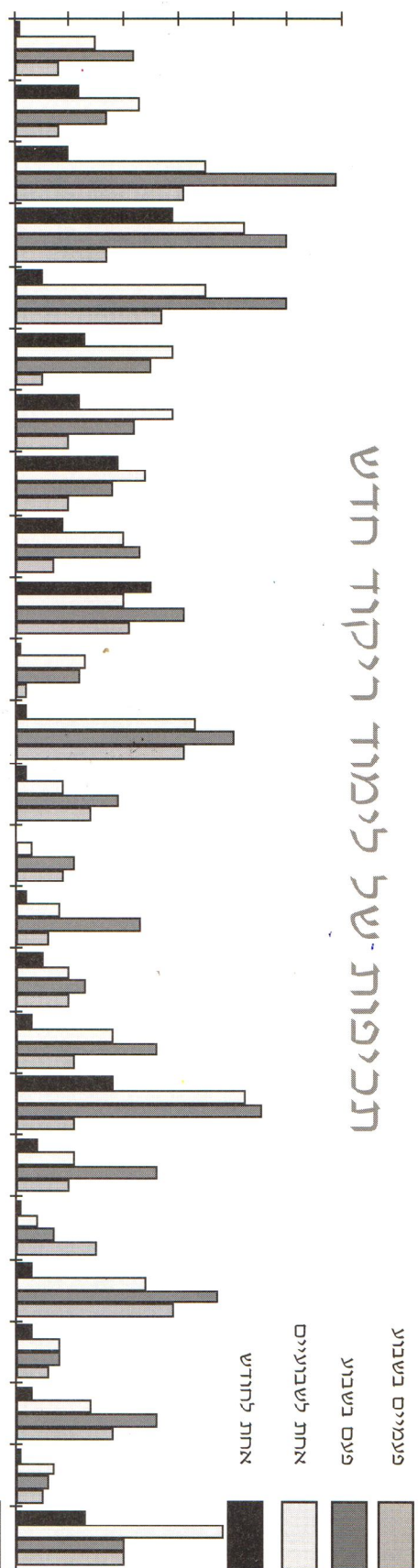
חדש בישראל

פורמולה - חשקה ספואטובו

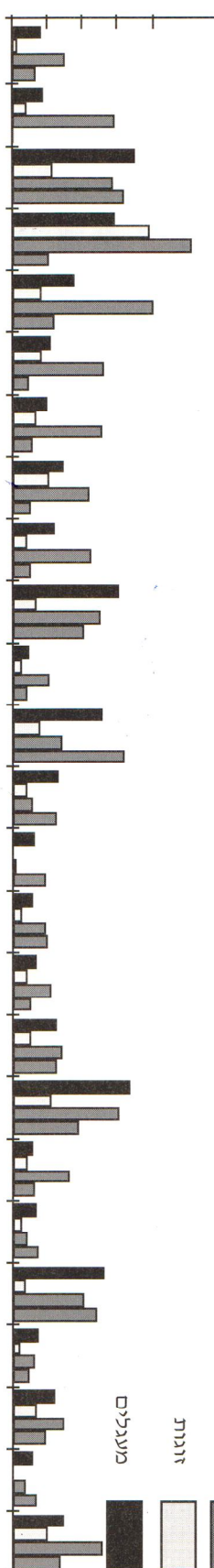
מחזיר אנרגיות לגוף ומשפר ביצועים

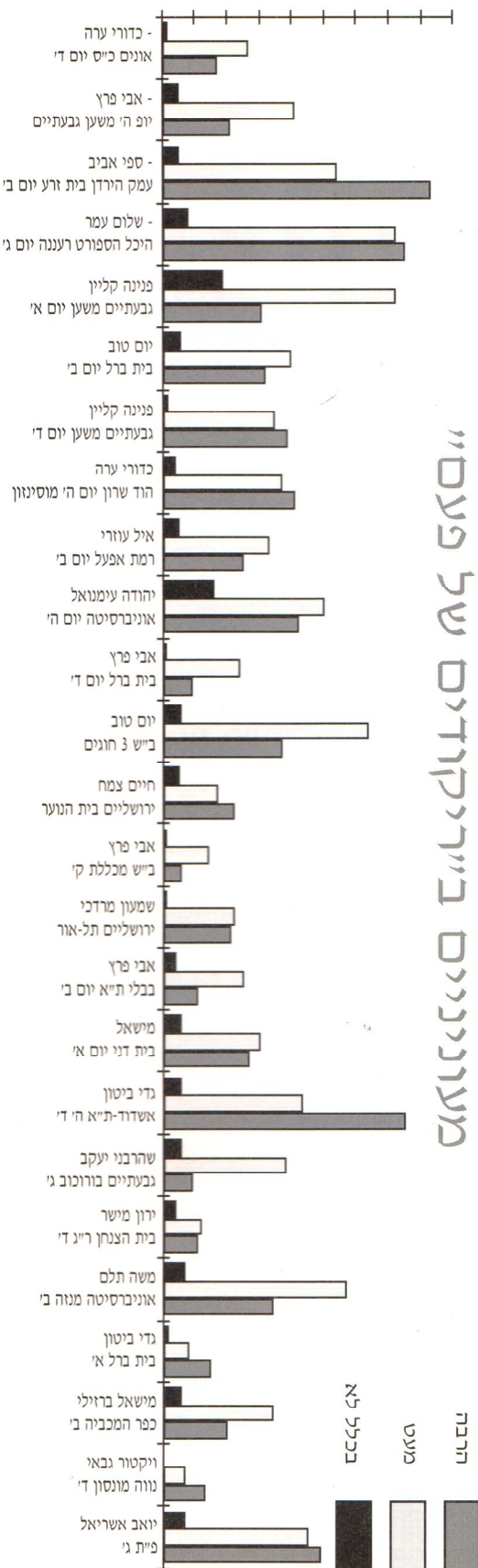
תכיפות של לימוד ריקוד חדש

העדפה של זוגות/מעגלים/שורות

מעוניינים ב"ריקודים של פעם"

גובה העמודות מתייחס לכמות המש, כלל חוג. הנתונים נכונים לכל חוג בנפרד, לא ההתפלגות של המצביעים. בין חוג נרחב ניתן להשוות רק לפי סד התפלגות אחד מול סד אחר.

הבדלים קיצוניים בין החוגים

אחד הממצאים בסקר הוא, שלמעשה אי אפשר להקיש מסקר זה על מצב כלל ארצי מאפיין. אמנם הטבלה הארצית מצביעה על מגמה כללית ונותנת מבט ארצי סטטיסטי, אולם המאפיין יותר הוא דווקא השוני בין חוג לחוג.

נכון שאפשר לאפיין את הרוקד הישראלי בכמה פרמטרים באיפיון ארצי, אבל נחטא אם נכרוך את כל הרוקדים באיפיונים ארציים. במאפיין הארצי הכולל אנו רואים, למשל, ש-50 אחוז מעדיפים לרקוד בזוגות ורק 31 אחוז מברכים על ריקוד מעגל, וזה אכן איפיון סטטיסטי מובהק.

אפשר, לדוגמה, לראות ש-56 אחוז לא אוהבים ריקודי שורות שדומים לדיסקו בעיקרם. אפשר לראות, כאמור, ש-53 אחוז רוצים ריקוד חדש כל שבוע, אבל התמונה משתנה מאוד כאשר אנו בודקים כל חוג לחוג ומתעלמים מההיבט הארצי. לדוגמה, בחוג של מרקד מסויים רצו רק שני אחוז ריקודי מעגל ואילו 88 אחוז רצו ריקודי זוגות. בחוג אחר, של אותו מרקד במקום אחר, רצו 86 אחוז ריקודי מעגל, ורק תשעה אחוז רצו ריקודי זוגות. בחוג אחד הרוב המוחלט לא רוצים שורות, ובחוג אחר 46 אחוז לא רוצים. בחוג אחד רוצים הרבה ריקודים של פעם (58 אחוז) ובחוג אחר 26 אחוז.

מתחילים מעדיפים מעגלים, ותיקים מעדיפים זוגות

ההבדלים בולטים ומדגישים את חוסר האחדות בין החוגים. קשה לאפיין את החוגים ואת הנטיות לפי אזורים הארץ, אך אפשר לראות שחוגי "מתחילים" מעדיפים מעגל וחוגים עתידי "ותיקים" מעדיפים זוגות. כאמור גם ותיקים רוצים ללמוד ריקוד חדש בין פעם לשבוע לפעם בשבועיים.

בסך הכל הצלחנו לקבל שאלונים מלאים מ-1830 רוקדים ורוקדות, וזה מדגם מכובד בהחלט. לפי ניסיוני, תוך כדי עריכת הסקר, מילאו בחוגים את השאלונים בין 30 ל-80 אחוז ממשותפי החוג. הענות זו מעידה על עניין חשוב שיחסו הרוקדים לסקר, שאיפשר להם לבטא את רצונותיהם.

בסך הכל נסקרו 28 חוגים, מבאר-שבע עד בית זרע, אצל מספר מרקדים רב. המרקדים בדרך כלל שיתפו פעולה ורובם גם בהתלהבות עודדו את הרוקדים למלא את השאלונים. חלק מהמדריכים קיבל מעורך הסקר ניתוח ספציפי לחוג שלהם. כל מרקד המעוניין בכך יכול לפנות ולקבל תמונת מצב מפורטת.

החוגים הנסקרים

ערה כדורי - **כפר סבא וחוד השרון**, אבי פרץ - **באר שבע**, ספי אביב - **בית זרע עמק חירון**, שלום עמר - **רעננה**, פנינה קליין - **נבתיים**, יומטוב אוהיון - **באר שבע, בית ברל**, איל עוזרי - **רמת אפרל**, יהודה עמנואל - **אוניברסיטת ת"א**, חיים צמח - **ירושלים**, שמעון מרדכי - **ירושלים**, מישאל ברזילי - **ת"א, ר"ג**, גדי ביטון - **בית ברל, ת"א, אשדוד**, יעקב שהרבני - **נבתיים**, ירון מישר - **ר"ג**, משה תלם - **אוניברסיטת ת"א**, ויקטור גבאי - **נווה מונטון**, יואב אשריאל - **פתח תקוה**. אישית נכחתי ברוב החוגים בשעת עריכת הסקר וראיתי את תגובות המשיבים. נראתה רצינות, ואפילו היו ויכוחים, דיונים והתייעצויות בין רוקדים שונים, מלוות לעיתים בתהיות ואף ביקורת במקרים אחדים. רבים התעניינו לגבי מקום פרסום תוצאות הסקר.

ניתוח הממצאים

הממצאים הסטטיסטיים נתונים בטבלאות, אולם מעבר לנתונים היבשים, עלי להצביע על כמה תופעות ואף לתת הסברים לעניין הסקר.

בדקנו את ותק הרוקדים, לפי שאלה אי כמה זמן את/ה רוקד/ת! התשובות נעו בין חצי שנה ל-45 שנים. עשינו חלוקה גסה של "מתחילים" (עד שנתיים), "בינוניים" (שנתיים עד חמש) ומתקדמים. נמצא שרוב הרוקדים הם ותיקים (20, 15, 10 שנה). נמצא כי 288 נשאלים רוקדים מעל 20 שנה. ותיקים אלה מהווים (כאמור בטבלה) 74 אחוז מהרוקדים. המסקנה מכך היא שהצעירים עדיין לא ממלאים את השורות, וכן כי הגיל עדיין מבוגר יחסית (הגיל לא נבדק בסקר).

ריקוד חדש לפחות פעם בשבוע

לעניין ה"ריקודים של פעם", הרי לפי ממצאי הסקר צריך לשלב בחוג כ-7-8 רוקדים ישנים, שכן 51 אחוז מעדיפים מעט רוקדים כאלה ו-6 אחוז בכלל לא.

לשאלת מעגל/זוגות, במכוון לא ניתנה האפשרות השלישית של "העדפה שווה", אולם מספר משיבים סימנו את שני הסוגים, כך שלא הביעו דעה חד משמעית (6 אחוז). לכן כללנו גם ממצא זה (שיוויון בהעדפה) בין ממצאי הסקר.

שאלה ו' היתה משמעותית ביותר והתוצאה נראית על פניה מפתיעה ביותר. עם ישראל, עם הרוקדים, דינמי ואקטיבי ושואף חידושים והמצאות. בניגוד להשערה, למעלה מ-50 אחוז רוצים ללמוד ריקוד פעם אחת או יותר בשבוע, ו-28 אחוז רוצים ללמוד ריקוד פעם בשבועיים.

להליטות לריקודים חדשים ממש מדהימה, ודאי שאיננה קיימת בשום עם אחר, זולת הישראלים. מסתבר גם ששאלה זו, של כמות הריקודים החדשים הנלמדים, זכתה למענה כמעט מוחלט (1822 מתוך 1830 משיבים), להבדיל משאלות אחרות, אליהן התייחסו קצת פחות.

ערב שכולו נוסטלגיה

בטעים של פעם

מפגש רוקדים, יוצרים וריקודים ותיקים

ב- כפר המכביה - מוצ"ש - 21:00.

בואו לריקוד ולחיות! לחיוב! הריקודים של א"א (א"א).

בהצגה של: מישאל ברזילי ויוזמים וריקודים.

לחלון האריזונים הבאים:

8.7.95 - אליהו זלמלא ומה אסקו

128.95 - לויקו האו - יחלופר שג"ר לאו !!!

16.9.95 - רבקה שטראן

21.10.95 - אהרון שאול ואלי רון

להגראו בלחלון הריקודים

בטעים של פעם

הערות רוקדים

מסתבר שהרוקדים רוצים להתבטא, להביע דעה, להשמיע באוזני מישוהו רגשות, טענות, הערות, השמצות ורעיונות. הם מצאו בסקר כלי ביטוי לכך. אכן לא פחות מ-400 רוקדים (22 אחוז) הקדישו זמן ומחשבה וטרחו לכתוב הערות בשולי השאלון (מבחר הערות בגליון 33).

דוד בן אשר, עורך הסקר, הינו בוגר וינגייט לחינוך גופני, בעל תואר ראשון ושני בחינוך וסוציולוגיה, אלוף משנה בצה"ל, רמ"ד אימון גופני לשעבר, רוקד 17 שנה שלוש פעמים בשבוע.

שאלות הסקר

- א כמה שנים הוקד רוקד/ת?
- ב כמה פעמים בשבוע הוקד רוקד/ת?
- ג מס' פעמים: 1. 2. 3. 4. 5. 6.
- ד ריקודים של פעם (למעלה מ-20 שנה) ורצוי לכלול בחוג שלך בערב אחד:
  1. הרבה (כ-10 ריקודים)
  2. מעט (כ-5 ריקודים)
  3. בכלל לא
- ה בהנחה שאת/ה אוהב/ת את כל הריקודים, מה אוהב עליך יותר?
  1. ריקודי מעול
  2. ריקודי זוגות
- ו ריקודי שורות אוהבים עליך? כן / לא
- ז ריקוד חדש בחוג שלך עדיף ללמד בחיפוף של:
  1. שני ריקודים בשבוע
  2. ריקוד אחד בשבוע
  3. ריקוד אחד בשבועיים
  4. ריקוד בשלושה שבועות
  5. ריקוד אחד בחודש

ריכוז הנתונים

שאלה	ותק - שנות ריקוד				מס' פעמים בשבוע						ריקודים של פעם (20 שנה)			מעגל - זוגות			שורות	כל כמה זמן ללמד ריקוד חדש				
	עד שנתיים	עד 5 שנים	עד 20 שנה	מעל 20 שנה	1	2	3	4	5	6	מעט הרבה	שורה	מעגל	זוגות	שורה	כן		לא	פעמיים בשבוע	פעם בשבוע	כל שלושה חודשים	כל חודש
התפלגות	115	362	1353	288	451	933	34	52	16	15	765	902	118	557	944	284	725	341	636	514	135	196
מציבים	6%	52%	74%		26%	52%	17.5%	3%	0.9%	0.8%	43%	51%	6%	31%	53%	16%	44%	18%	35%	28%	8%	11%
אחוזים																						
סה"כ	1830					1778					1785	1785	1785	1646				1822				

אולפנים להכשרת מדריכים לריקודי עם

נפתחת ההרשמה לאולפנים מחזור תשנ"ו (96/95)

במקומות הבאים:

תל אביב, ירושלים, באר שבע, חיפה, מכללת וינגייט

משך הלימודים - שנתיים (מפגש אחד בשבוע)

(בוינגייט-שנה למורים ותלמידי המכללה בלבד)

בתוכנית הלימודים

- * ריקודי עם * תורת ההדרכה * מוסיקה * תנועה וסיגנון
- * נושאים יחודיים: תרבות עדות ישראל, ריקודים והדרכה לילדים ולמבוגרים,
- ריקודים לחג ולטקס, ריקודים לבמה
- * תולדות התנועה לריקודי עם
- * עבודה מעשית והתנסויות בהדרכה בחוגים מטעם המדור

בוגרי האולפן מקבלים תעודת "מדריך מוסמך" מוכרת

פרטים והרשמה לכל המקומות

בת"א אצל: רינה מאיר, המדור לריקודי עם, המחלקה לתרבות ולאמנות, הסתדרות העובדים הכללית

טלפונים:

03-6921111/702/251

ההרשמה תיסגר בסוף אוגוסט מבחני כניסה מעשיים וראיון אישי יתקיימו בחודש ספטמבר

המדור לריקודי עם - הועד הפועל - חדר 601
רח' ארלוזורוב 93 ת"א

לנוחיותכם, מלאו שובר מצורף ושלחו אל:

שם פרטי	שם משפחה
מעוניין(ת) להרשם לאולפן	
אזור רצוי	
כתובתי	רחוב
עיר	טלפון
ח ת י מ ה	
אני רוק(ת) _____ שנים לריקודי עם.	

לא מאבד את הצפון

**הם עומדים
במרכז מול
קהל כמעט כל
יום, כמה
פעמים ביום,
ולרוב הרוקדים
כלל לא יודעים
מה הם חושבים,
במה הם
מאמינים. מדור
חדש זה מאפשר
הכרות מחודשת
עם המרקידים.
במדור הפעם
מספר ספי אביב
על ההתחלה
שלו, השאיפות,
החשש מהעתיד,
וכמות הריקודים
הנכונה. איזה
פרח אוהב
המרקיד שלך?**

להתפרק, לפגוש ולרקוד.
❖ השתלמויות של האירגון פעם-פעמיים בשנה.
❖ סלקציה של הריקודים.
❖ ללמד גם ריקודים של פעם.
❖ לדעת לקבל ביקורת.
❖ אני אוהב את הריקודים, את האנשים, וחי עם זה יום ולילה.
ריקוד ישן אהוב: אני משתמש בהרבה ריקודים ישנים. אני אוהב ריקודים של יונתן כרמון, יענקליה לוי, שלמה ממון. אני גם אוהב מאוד את "על גמלי" של צבי פרידברג.
הדבר הכי יפה בריקודי עם: להפגש, לשמוח. עצם העשייה.
הדבר המרגיז ביותר בריקודי עם: שמלמדים כל דבר וכל כך הרבה. אני רק שואל מתי ולאן

נגיע. אין מספיק סלקציה.
פעם מול היום: יש הבדל עצום. אין מספיק שירים יפים, ויש המון רוקדים. יותר מדי. איך אפשר להגיע כל שבוע להשתלמויות. צריך לעשות גם דברים יפים בצפון. האירגון אירגן פעם דברים יפים וזה נעלם. אולי אלי מלול יצליח לשפר.
ריקודי עם בשנות ה-2000: כל הנושא בירידה, ואני לא יודע אם זה בגלל שהנוער לא רוקד מספיק. כל הסיפור הולך ויורד, ואם לא יהיה שינוי, אולי אף נכרות את הענף עליו אנו יושבים. אנחנו פשוט מאבדים את המטרה. זה כמו תחרות היום, אותם אנשים עוברים בכל ההרקדות.
מספר הריקודים החדשים בשנה: גם כיוצר, אני אומר כמה שפחות. מתוכם, כמה שיותר טובים, עם וועדה שתתכנן ולא תיתן לרוץ כל הזמן קדימה. אנשים כבר עייפים מללמוד ריקודים.
עצה טובה למרקיד צעיר: יכול להיות שמה שהיה פעם כבר לא מתאים להיום, אבל עדיין המרקידים צריכים להיות סובלניים, לא לקחת את הדברים יותר מדי בלחץ, לתת לאנשים הרגשה טובה, להיות דמות חיובית.
עצה טובה לרוקדים: לרקוד, לרקוד, לרקוד. סינון הריקודים מתחיל לבוא לבד וזה דבר טוב. לרוקדים יש אפשרות להשפיע. כבר היום אנשים יוצאים מהמעגל ולא רוצים ללמוד.
משאלה / שאיפה: הייתי רוצה לחזור לימי דליה '68. שיהיה טוב, עם עזרה הדדית של המרקידים. שנצליח להרים מחדש את הענף.

איל אוחנה

אישי

שם: ספי אביב.
מצב משפחתי: נשוי עם שני ילדים.
מגורים: קיבוץ מחניים.
פנאי: יצירה.
נוף: הגליל. **צבע:** ירוק. **ספר:** רומנים.
קולנוע: כמעט ולא. רק וידיאו.
פרח: המון – ציפורן, ורדים. הכל אצלי בגינה.
טלוויזיה: בעיקר חדשות. מקליט הרבה.
מצחיק: לא יודע אם יש משהו שמצחיק.
צוב: מה שקורה היום בקיבוצים, בעיקר מבחינה כלכלית.
מרגש: לראות את הילדים. מאוד קשור אליהם.
מרגיז: משתדל לא להתעצבן.
מוזיקה: הרבה. שנות ה-60.

מקצועי

שנים בתחום: מ-1972.
ההתחלה: למדתי באולפן בחיפה אצל תמר אליגור, יענקליה לוי ויונתן גבאי. עברתי השתלמויות בגבעת חביבה, והקמתי השתלמויות משלי עם טובי המרקידים בארץ, זאת עד 1987. לימדתי בבתי ספר, והיום אני עוסק בהרקדות והפקות.
מודל חיקוי: אין.
אני מאמין:
❖ שכל המדריכים והיוצרים יהיו כמשפחה אחת. כך גם צריך להיות בין הרוקדים. שלא יכלכו זה על זה, כי זה סתם פוגע.
❖ ריקודי עם זה בילוי וכך יש להתייחס אל זה. צריך

אל נבקש

שבתאי: "שמעתי, התרגשתי, חיברתי"

ישראל שבתאי: הריקוד חובר לפני כשנה ולמעשה רק לפני חצי שנה התחילו ללמוד אותו. לפני חודשיים הוא נלמד באופן רשמי בהשתלמות של גדי ביטון, ומאז רוקדים אותו בכל החוגים. שמעתי את השיר ברדיו, זה הקסים אותי. לשיר יש לחן נהדר, מלים מאוד מרגשות, והרבה מסר. יש קשר בין הריקוד לשיר. בריקוד יש דברים שמנוגדים לזרימה הטבעית ובהתחלה גם טועים בו הרבה. גם בשיר יש מלים שמתארות משהו דומה, ומדברות על זה שבסדר לטעות".

מדור זה יציג

בכל גיליון

ריקוד חדש,

שכבר נרקד

בחוגים, אך

עדיין נלמד.

הצעד הראשון

של הריקוד

יכלול את

כתב המחול,

מלות השיר,

ומה שבין

השיר והריקוד.

נעים להכיר

הריקוד: ישראל שבתאי

צורת ריקוד: מעגל

מבנה הריקוד: בית אחד, שני חלקים

המשקל: 4/4 (ספירה איטית)

חלק א':

פנים למרכז, ידיים חופשיות

1-2 — ימין ימינה, שיכול בשמאל לפניו עם כפיפת ברכיים

1-4 — סיבוב ורבע ימינה בשלושה צעדים בקצב צעדת חילוף (מסתיים עם הפנים נכ"ש).

5-6 — צעדת חילוף לפניו (נכ"ש) החל בשמאל, בסיומה פונים למרכז.

7-8 — צעדת תימנית לאחור החל בימין: בסיום פניית ציר לאחור מצד ימין.

9-10 — (גב למרכז) שמאל שמאלה, שיכול בימין לפניו עם כפיפת ברכיים.

11-12 — צעדת תימנית לאחור בשמאל; בסיום פניית ציר לאחור משמאל.

13 — (פנים למרכז) ימין לפניו באלכסון שמאלה והעברת המשקל אליה, יד ימין בתנועה.

לפנים וקצת למעלה, כשהיא כפופה מעט.

14-15 — שמאל לאחור, ימין ימינה, שיכול בשמאל לפניו (בקצב צעדת חילוף).

16 — סיבוב ימינה בשני צעדים.

17-22 — כמו 1-6

23-24 — צעדת תימנית (ורגילה) החל בימין.

25-26 — שמאל שמאלה, שיכול בימין לפניו עם כפיפת ברכיים.

27-28 — צעדת תימנית החל בשמאל.

29-32 — כמו 13-16

חלק ב':

פנים למרכז, הידיים חופשיות ושמוטות מטה.

1-2 — העברת משקל ימין ימינה, שמאל במקום, הנפת הידיים למטה מצד לצד.

3-4 — סיבוב ימינה ב-3 צעדים בקצב צעדת חילוף.

5-8 — כמו 1-4 ברגליים וצדדים נגדיים.

9 — ימין לאחור שמאל במקום.

10-12 — התקדמות למרכז בשיכולים: בימין בשמאל ובימין: עם האחרון יד ימין מלווה בתנועה לפניו וקצת למעלה, כשהיא כפופה מעט (כמו 13, חלק א')

לחן: משה נגר

מלים: תמי לוי

(מתוך הצגת "המלך")

אל נבקש
הכל לדעת, אל נסתקן לגבי המחר,
יש פעמים שסיבה לא נודעת,
יש פעמים שנסתר הדבר.

יש דברים נסתרים, לא נבין לא נדע,
נעשה גם דברים שנראים בלי סיבה,
לא צריך כל דבר לחקור ולשאול
לפעמים גם מותר לא לדעת הכל.

אל נבקש סיבה לכל צער,
אל נבקש לדעת כל סוד,
יש לפעמים שסיבה לא נודעת,
אל נתייאש, אל נפסיק לקוות.

יש דברים נסתרים לא נבין לא נדע...

יש בוודאי דברים שעשינו,
ישנם כאלה לא מעטים,
אם עדיין סיבה
בכל זאת לא גילינו,
אולי נגלה סיבותם לעתיד

יש דברים נסתרים לא נבין לא נדע...

13 — שמאל לאחור ופנייה ימינה ימין ימינה
(אל קו המעגל).

14-15 — שיכול חילוף החל בשמאל ימינה, אל קו המעגל (במהירות כפולה)

16 — שיכול בשמאל לפניו ופנייה למרכז.

17-18 — פנייה שמאלה וצעדת חילוף לפניו (בכ"ש) החל בימין.

19 — שמאל לאחור ופנייה למרכז, ימין ימינה.

20 — שיכול בשמאל לפניו.

21-22 — צעדת תימנית לאחור החל בימין

23 — העברת משקל: שמאל שמאלה, ימין ימינה

24 — סיבוב ימינה בשמאל.

25-32 — כמו 9-16.

ושוב איתכם

גבאי: זיכרון נוסטלגי מרגש

יונתן גבאי: "הריקוד נוצר כעיבוד של מחול הבמה 'שמחת נעורים', שרקדה להקת הסטודנטים של חיפה בשנות ה-60. 'ושוב איתכם' מתקשר אצלי לזיכרון נוסטלגי מרגש, גם בגלל שאת הריקוד המקורי רקדו ב-1968 בדליה. בתחילת שנות ה-80 החלטתי לעבד אותו לריקוד מעגל, ובהתחלה הוא חובר למוזיקה שונה לגמרי, והוצג לראשונה בקורס מרקידים בבית פעילי ההסתדרות בתל אביב. אז הוצע לי להחליף את המנגינה. עם השנים הקהל עשה בריקוד שינויים, אבל היום רוקדים אותו בסדר, וזה די נאמן למקור.

מדור זה יציג

בכל גיליון

ריקוד ותיק

ששמר על

איכותו גם

במרחק הזמן.

ההצגה השנייה

כוללת את

רישום הריקוד,

מלות השיר,

והסיפור מאחורי

חיבור הריקוד.

זיכרון דברים

מלים: דודו ברק לחן: נורית הירש

ושוב איתכם
בבית המואר
ושוב איתכם
כי דרך אין אחרת,
ואליכם
שירנו זה יושר.

ושוב איתכם
נצא לרקוד באור
ושוב איתכם
נרקוד את כל הלילה,
כי אליכם
רצינו לחזור.

ושוב איתכם
ננשום את הכחול
ושוב איתכם
בדרך המוכרת,
הנה יומכם
זורח וגדול.

ושוב איתכם
עם ערב נתעורר
ושוב איתכם
נשמח כולנו יחד,
ולשירכם
נשיב פזמון חוזר.

ושוב איתכם...
ושוב איתכם
עם ערב נתעורר
ושוב איתכם
נשמח כולנו יחד
ולשירכם
נשיב פזמון חוזר.

ושוב איתכם
ושוב איתכם
ושלום עליכם
ועלינו ועל כולנו
ושוב איתכם
ושוב איתכם -
אנחנו שלכם
וכל השירים שלנו.

הריקוד: יונתן גבאי

צורת הריקוד: מעגל, אחיזה רגילה

כיוון התנועה: נגד כיוון השעון

מבנה הריקוד: בית אחד, 2 חלקים

המשקל: 4/4

חלק א' פנים לכיוון התנועה:

1-4 — דילוג ושני צעדי ריצה לפנים החל בימין.

5-6 — דילוג בשמאל לפנים.

7-8 — שיכול בימין לפני שמאל ושיכול בשמאל לפני ימין.

9-12 — פונים למרכז (שמאלה) דילוג ושני צעדי ריצה אחורנית החל בימין.

13-16 — דילוג ושני צעדי ריצה במקום החל בשמאל.

17-20 — דילוג ושני צעדי ריצה לפנים (למרכז) החל בימין.

21-22 — דילוג בשמאל לפנים.

23-24 — רקיעה בימין והטיית הגוף לפנים, שהייה.

25-28 — דילוג ושני צעדי ריצה אחורנית החל בשמאל.

29-32 — שני דילוגים אחורנית החל בימין.

33-64 — כמו 1-32

(פונים לכיוון התנועה תחילה)

חלק ב' (פנים למרכז):

1-2 — ניתור ברגליים פסוקות, ניתור בימין והנפת שמאל לאחור.

3-4 — ניתור ברגליים פסוקות, ניתור בשמאל והנפת ימין לאחור.

5-6 — כמו 1-2.

7-8 — ניתור ברגליים פסוקות, ניתור בשמאל.

9-10 — סיבוב ימינה בשני צעדים החל בימין.

11-12 — ניתור ברגליים פסוקות, ניתור בימין.

13-16 — כמו 9-12 ברגליים ובכיוונים נגדיים.

17-32 — כמו 1-16.

מתחברים לרצועה

ב-25 במאי, אירוע המחול והמוזיקה ברעננה. בשנה שהוכרזה כשנת שלום ותיירות, קיבצה העיר רעננה בהפנינג הגדול הזה רקדנים מכל הארץ ואורחים ידועים מחו"ל. מופע חוצות ומצעד רקדני טאפ (המינוח הלועזי לסטפס) פתחו את החלק הפתוח לקהל, יום לאחר שהתקיים מופע נפרד לעוסקים בתחום.

מופע החוצות, בו השתתפו תלמידי טאפ מכל הארץ, לא סחף את הקהל המצופה. נדמה כי פרט לקהל מקומי, לא הצליחו המארגנים להביא קהל רב מחוץ לאזור. הצפייה למצוא חגיגה של צבע ומוזיקה, לא הגיעה למימוש. המופע היה ברובו חובבני מאוד, בעיקר בגלל היות המשתתפים תלמידים מאוד צעירים, חלקם

בגיל 8-9, הלומדים סטפס כחוג אחד מבין רבים. למרות זאת, היה נחמד לראות את הצעירים (מאילת, ירושלים, תל אביב, איזור השרון, ומקומות נוספים), מתקבצים לריקוד. הרעיון טוב והפעילות ברוכה וחשובה, אך נדמה שהיחס הכללי לא היה מספיק רציני.

חבל שרוב הלהקות הופיעו בחולצות טריקו אחידות (חולצות צהובות שחולקו לכל המשתתפים), ואיבדו את ייחודם. אלו שהופיעו בביגוד אחר, בלטו ולא דווקא בגלל רמתם. הביגוד הוא אלמנט מאוד חשוב, בוודאי באירוע חוצות, בו רוב הקהל צופה מרחוק.

ראויים לשבח

להקת הסטפס מירושלים שהופיעה בקטע "ורקדים בגשם" לצלילי השיר המפורסם Singing in the Rain של ג'ין קלי, בליווי מטריות חביב וקצבי.

הלהקה מאילת שהופיעה בריקוד לשלום ומופע הסיום, בו הועלתה מחרזת סטפס בסיגנון ריקודי עם – הריקוד "ישוב אתכם", ריקוד חסידי ודבקה, שנראתה מנוחת בעיבוד לסטפס. שיא היום, ללא ספק, היה מופע הערב החגיגי, בהשתתפות כוכבי הטאפ מחו"ל. למרבה הצער, גם כאן לא היה מספיק קהל, ומי שלא בא הפסיד. זו היתה הזדמנות (די נדירה) לצפות באומני טאפ טובים ומוכשרים.

המופע נפתח בקטעים נבחרים מתוך הופעות של להקות המחול בארץ. אחד הקטעים היפים במיוחד היה "אייסוסייליס" לכוריאוגרפיה של שרון הרצמן ומיכל קויטנר – שילוב מעניין ויפה בין בלט, טאפ ותיפוף.

הפתעה נעימה היוו העבודות של בית הספר למחול של נאוה

מירי קרימולובסקי

ב-15 בספטמבר 1988 החליט הקונגרס האמריקני שה-25 במאי, יום הולדתו של **בילי רוברטסון**, שתרם רבות לאומנות הסטפס על הבמה ובקולנוע, יהפוך ליום הסטפס הלאומי של המדינה. הסטפס נולד בארצות הברית, משורשים אפריקנים ואירופים שהשתלבו זה בזה. בישראל הסטפס עדיין לא מפותח מספיק, אך המון ילדים ונערים נשבים בקסמו. את התחלת הסטפס בארץ יש לזקוף לזכותו של **יעקב קלוסקי**, שהביא סיגנון שהיה חיקוי לסטפס נוסח ברודוויי, בעיקר בהשפעת פרד אסטר וג'ין קלי.

את דרכו של קלוסקי שנפטר, המשיך תלמידו **אבי מילר**, שנתן דחיפה גדולה לתחום. למעשה, מילר הוא שהביא למודעות הרקדנים המקומיים את הסטפס בנוסח הג'אז. מילר יום כמה אירועים ופסטיבלים של סטפס וג'אז, והביא לישראל דמויות חשובות מעולם הסטפס. החשובה והמפורסמת בהן היא **ברנדה בופלינו** שהשפעתה על הסטפס הישראלי ניכרת. הצלע הנוספת, במשולש מקדמי הסטפס בישראל, היא **צביה ברומר**, הפעילה המרכזית בתחום זה היום.

ברומר עלתה לארץ מדרום אפריקה, שם למדה את אומנות הסטפס וזכתה בפרסים רבים. כיום, היא מנהלת את המרכז למחול ברעננה, ומיישמת גישת לימוד פורמלית בסיגנון אקספרמנטלי; כך היא משלבת בריקודי הסטפס אלמנטים קלאסיים, מודרניים, אתניים וכמובן אלמנטים של ג'אז.

מתוך רצון לבסס את אומנות הסטפס בארץ, החליטה ברומר להשתלב באירועי יום הסטפס הבינלאומי ולקיים כאן יום מסורתי המוקדש לאומנות זו. וכך, יש לקוות, יתקיים מדי שנה

מדור זה, הבוחן מופעי במה שונים, מארח הפעם את אומנות הסטפס, כפי שהתבטאה ביום הופעות מיוחד שצויין ברעננה. הרמה המקומית, בעיקר זו של הצעירים, עדיין דורשת שיפור; מצד שני היו שם כמה ענקי סטפס שעשו את האירוע לחוויה נהדרת ובלתי רגילה

שרה פטרונוי, ילידת הודו, הופיעה בלהקת הגיאו של בומבי וכיום היא חיה ועובדת בצרפת, שם ייסדה את להקת הטאפ של פריז. במשך השנים הפכה פטרונוי להיות כוח משמעותי בביסוס אמנות הטאפ. כבת חסותו של המסטר ג'ימי סלייד ומאוחר יותר כבת זוגו על הבימה, היא הופיעה במקומות רבים בארצות הברית ובאירופה.

קשה לתאר את גדולתה של פטרונוי, צריך פשוט לראות אותה מרחפת על הבמה, בעיקר עבור אשה בשנות הששים לחייה. היא מתכופפת, מתרוממת, קופצת, מרחפת ומשמשת אתגר בלתי רגיל לנגנים השותפים לריקוד. היא קוראת לשי המתופף ומבקשת ממנו לתופף על הרצפה,

סלונמיסקי, מרעננה. נאוה סלונמיסקי למדה את אומנות הטאפ מאביה וכיום כל המשפחה שותפה לשיגעון זה. בקטע הראשון, Crazy for You, לצלילי מוזיקה נפלאה של גרשווין, מביאה הכוריאוגרפית **לינוי סלונמיסקי** טאפ בסיגנון אמריקני מובהק, בביצוע נקי, בפרט בעבודת הצוות והביצועים הגבריים. **"אינקוגניטו"** של המרכז למחול ברעננה לכוריאוגרפיה של צביה ברומר ומיכל קויטנר הוא אחד הקטעים הטובים והמפורסמים של המרכז – חמישה הרקדנים הבוגרים והחזקים של ברומר על הבמה, בקטע קצבי ומרתק.

החלק השני של המופע הוקדש לאורחים מחו"ל, והיה חגיגה לעיניים. מדהים לראות איך לכל רקדן יש סיגנון ייחודי משלו, השונה לחלוטין מהסיגנון של עמיתיו; וכיצד כל רקדן מתבטא בדו שיח שהוא מנהל עם הנגנים ועם הקהל.

האורחת הראשונה, **מריקה הטג'ס** מאמסטרדם, למדה אצל גדולי טאפ באירופה ובאמריקה, וכעת היא אחת הרקדניות בתזמורת הטאפ הבינלאומית. הטג'ס העגלגלה, אך קלילה מאוד, ניהלה דו שיח נהדר עם שלושה נגני גיאו – שי זלמן הנפלא בתופים, ירון גוטפריד בפסנתר ותדי קלינג בקונטרבס. הקטע לא בנוי לפי כוריאוגרפיה מדויקת, אלא על שיחה ספונטנית למדי. מריקה מאזינה לכלי הנגינה ועונה בגופה. בהמשך היא שואלת את הנגן שאלות והוא מאזין ועונה לה. בקטעים מסוימים מוזיה הטג'ס כל פרק בגופה – כאשר היא מניעה את רגליה היא מניעה לחוד את העקב, האצבעות, או היד. הקהל היה מוקסם.

תומאס מרק, שהגיע מגרמניה, הופיע כבר באירופה, ברזיל, וארצות הברית. כיום הוא מופיע עם תזמורת הטאפ האמריקנית, בהנהלת ברנדה בופלינו. מרק מפגין שליטה מדהימה ברגליו ומבצע בקלילות קטעים מהירים ודינמיים מאוד. הוא רזה, גבוה ונדמה שהוא מרחף מקצה אחד של הבמה לקצה השני. כאשר מרק והטג'ס מבצעים קטע משותף, ניתן להבחין בקלות בהבדל הרב בסיגנון – מרק מהיר יותר, וירטואוזי יותר, הטג'ס מדברת באמצעות גופה והבעות פניה, ויש הרבה מאוד הומור בהופעתם.

את עיקר ההתלהבות בערב זה העניקה משפחת **פטרונוי** – אם ובת. תחילה רקדה הבת **לילה**, רקדנית

שנולדה לתוך עולם הטאפ לאביה, צלם המחול **פיטר פטרונוי**, (שהוציא לאור ספר מפורסם על צילומי רגליים); לאמה, **שרה**, מאסטרית ידועה בעולם הטאפ. לילה חיה ורוקדת בשיקגו. יש לה סיגנון מיוחד, רך וזורם בקלילות. הסיגנון של לילה, שחומת עור בעלת עיני שקד, שונה מאוד מזה הקופצני והדינמי של מרק והטג'ס. לעומתם, היא רוקדת נמוך מאוד, קרוב לקרקע ומאוד חתולי. לילה בוחרת לנהל דו שיח עם כל כלי נגינה בנפרד, וכך פונה אל כל כלי בגופה.

יזמות "יום הטאפ הבינלאומי", צביה ברומר המנהלת האמנותית, ומיכל קויטנר מ"ישראלתם"

וכך מנהלת דו שיח עם שני מקלות. היא רוקדת בסיגנון מאוד אמריקני, כאשר הפנים כל הזמן בתנועה. היא גם בוחרת לדבר כל העת עם הקהל והנגנים, והכל תוך כדי ריקוד. היא מרימה רגליים ישרות באוויר, כורעת, ומפגינה כושר גופני בלתי רגיל. לסיכום, ניתן לומר כי זו היתה הזדמנות בלתי רגילה לצפות בסטפס במיטתו, ויש לקוות שהפרויקט יעלה ויפרח בשנים הבאות. המארגנים צריכים בהחלט לשקוד על תיקון הטעויות ולחשוב על דרך להביא קהל רב יותר.

דוֹנְקָדִים עֲמוּדָעִמוּד

שנות ה-50, נקבעו דפוסים לדרישות הביצוע של הזוגות המתחרים והפרדה בדרגות קושי. נותני הטון היו רקדנים שהפכו את תחביבם למקצוע. לאחרונה התברר כי ענף ריקודי הנשף והריקודים הלטיניים-אמריקנים זכה להכרה של הוועד האולימפי העולמי.

באולימפיאדה שתתקיים באלבמה שבארצות הברית, כבר יהיו רקדנים שיוכזו במדליית זהב אולימפית. ההחלטה הזו מעידה על הדרך הארוכה שעברו הריקודים הסלונים ועל הרמה אליה הגיעו, כך שההכרה הבינלאומית הפכה להיות בלתי נמנעת. ריקודי הנשף נחלקים רשמית לשני ענפים – ריקודים סלונים (DANCING BALLROOM) וריקודים לטיניים-אמריקניים

שמי פרי

במאמר הראשון בסדרה זו, העוסקת תרבות הפנאי, הודגשה העובדה שריקודים חברתיים עוסקים קודם כל בעניין חברתי של התכנסויות לצרכים מוגדרים, כמו חתונות, מסיבות ויתר שמחות. אם מסתכלים מהצד על ההתנהגות החברתית של הנאספים, ניתן להבחין שמרכיב חשוב בתחושה הכללית היא המודעות למראה הנאספים ואם מישו מהם מושך תשומת לב. נושא זה יוצר מעין תחרות סמויה בין הנוכחים ומרכיב התחרותיות הופך להיות חלק מהאירוע החברתי לחיוב ולשלילה.

במובן החיובי, באה תחרות זו לידי ביטוי בלבוש. הלבוש האופנתי המקובל והחדשני, נותן לבני האדם תחושה שיש בהם משהו גדול מהסביבה. מרכיב נוסף הוא התגובה למוזיקה אופנתית, שמהווה תמיד מניע חשוב לחוויות חברתיות משותפות.

המוזיקה והלבוש מקנים, כאשר מדובר בזוג רוקד, מרכיב נוסף לתשומת הלב – האם הם מתנועעים בצורה אסתטית, האם יש חדשנות בסיגנון התנועה המשותף שלהם.

היבט פסיכולוגי זה יצר בראשית המאה את הצורך החברתי בתחרויות ריקודים חברתיים. בתחילת הדרך היו התחרויות בעיקר במבנה פרטי או בבתי ספר, כאשר הראשונים היו האנגלים. עם השנים התפתחו תחרויות הריקודים הסלונים עד כדי כך שהיה צורך להכין תוכנית ברורה של מבני צעדים ותנועות, שיהיו מקובלות על כל הרוקדים ויבוצעו בדרגות קושי שונות. עם השנים, עד תחילת

מדור זה מציג את הריקודים הסלונים ואת ריקודי הנשף האחרים. כל מה שאפשר לדעת על ההיסטוריה, הלבוש, סוגי התחרויות, ועוד

אבי - כריתה וגיזום

ביצוע כריתות מסובכות
ביטוח ואחריות מלאים
כריתת פרדסים שדרות וחורשות

אספקת עצים להסקה

רחוב כצנלסון 126 גבעתיים טל: 052-578752, 03-6760010

בכוריאוגרפיות בהן נדרשים ביצועים מסובכים ביותר, יש חשיבות גם לאינטרפרטציות שונות למנגינות ספציפיות.

❖ האם ביצוע טכניקה של פעולות כפות הרגליים והעברת משקל הגוף והיציבה הנכונה, מתאים לדרישות הסטנדרטיות לכל ריקוד. חשוב לציין כי לכל

ריקוד אופי מיוחד וסיפור. מי

שירקוד טנגו בצעדי ואלס,

יצא מהר מאוד החוצה.

❖ האם הזוג נראה יפה

ומקרין נוכחות לקהל, בולט

בשטח או חסר ביטחון?

❖ האם הלבוש מושך ומעניין

או שנבחר בטעם רע?

❖ האם הכוריאוגרפיות

משקפות את האופי של

הריקוד או שהן

עמוסות מדי.

❖ האם הזוג מוכר

לשופט. קיים סיכוי

שהזוג מתלמידי

השופט, והדבר

עלול להשפיע על

ההחלטה שלו.

במאמרים הבאים

ידונו בפירוט סוגי

הריקודים על כל

המרכיבים השונים,

תוכניות הלימוד

המבוקרות וכן

סיפורים על

הריקודים.

(LATIN AMERICAN DANCE)

לריקודים הסלונים משתייכים: **ואלס אנגלי** (WALTZ), **טנגו**

(TANGO), **קוויק סטפ** (QUICK STEP), **ואלס וינאי** (VIENNESE WALTZ),

סלאו פוקס טרוט (SLOW FOX TROT). הלבוש המתחייב לגבר

הוא פראק שחור, בדרך כלל עם פפיון מתאים וחולצה לבנה

מהודרת. האשה לובשת שמלה באורך מקסימלי, עם קפלים

רבים, תפוחה ככל האפשר. הנעליים, שנתפרו במיוחד לריקודים

אלו, עשויות מעור רך ואימום חזק. הנעליים מתאימות

להחלקה על גבי ריצפת הפרקט הרגישה, הנותנת

לרקדנים תחושת קפיציות בתנועות הארוכות.

לריקודים הלטיניים אמריקניים משתייכים:

רומבה (RUMBA), **סמבה** (SAMBA), **פסו-דובלה**

(PASO DOBLE), **צ'א-צ'א-צ'א** (CHACHACHA)

וג'ייב (JIVE). הלבוש הרבה יותר סקסי ופתוח.

הנשים לרוב עם מחשופים עמוקים ושסע לאורך

אחת הרגליים.

הגברים

ע

חולצה

שחורה מנופנפת

ומכנסיים שחורים

חופשיים. הנעליים

צריכות להיות מותאמות

לסיגנון לטיני, עם עקב יותר

גבוה לגבר, אך לאשה יש נעליים

במגוון גדול של דוגמאות.

כיום תחרויות הריקודים הסלונים

ממוסדות. ההגדרות המפורטות, לכל

צעד ותנועה בכל ריקוד, מחייבות את

הרקדנים בביצוע מדויק ביותר של

תוכנית הצורות המקובלות לכל

ריקוד. קיימות תחרויות

לריקודים סלונים בסיגנון

חופשי וגם תחרויות רוקנרול

אקרובטי. בעולם מקובל

שכל בית ספר לריקוד

שמכבד את עצמו, דואג

למבחני דרגות למדליות,

מברונזה לריקוד בודד

ועד כוכב הזהב – הדרגה

הגבוהה לחובבים. מדרגה זו הם

יכולים להשתתף בתחרויות

פתוחות לקהל הרחב או

בתחרויות סגורות ורשמיות

של הגופים המובילים בענף זה.

להחלטות השופטים בתחרויות חוקים ברורים. הנה כמה מהם:

❖ **האם הזוג רוקד לפי קצב נכון** – אין לזלזל בשאלה זו,

כיוון שההיבט הראשון לריקוד הוא תגובה לקצב המנגינה.

הרקדנים צריכים להגיב קודם כל לפעימות הקצב

הקבועות ולנוע בהעברות משקל הגוף מרגל אחת לשנייה,

בהתאם לפעימות הקצב הקבועות. בשלב מתקדם מאוד,

מוות מר

הרקדן הרוסי **אלכסנדר גודונוב**, נמצא ללא רוח חיים בדירתו בלוס

אנג'לס. גודונוב, שהיה בן 45, מת כנראה כתוצאה מבעיות הקשורות בהתמכרות לאלכוהול. גודונוב, שהיה רקדן בלהקת הבולשוי, ערק בסוף שנות ה-70, בזמן הופעת הלהקה בניו-יורק.

רק שמונה השתלמויות בשנה

מפיקי ההשתלמויות לריקודים חדשים (אשריאל, ברזילי, שיקר וביטון), יחד עם שלמה ממך, הגיעו להחלטה היסטורית לפיה בכל שנה יתקיימו רק שמונה השתלמויות. נקבע כי כל אחד מארבעה המפיקים יקיים שתי השתלמויות. כעת מקווים שמפיק אחר לא ינצל את השבתות הפנויות להשתלמויות.

שנה שנייה ל"וידאודאנס"

בחודש יוני התקיים בהצלחה מרובה, זו השנה השנייה, פרויקט ה"וידאודאנס" של אנסמבל בת שבע. הפרויקט השנה התרחב לעבודות של אמנים ישראליים ובינלאומיים מתחומי המחול, הקולנוע והציבור. השנה צולמו סרטים של הבמאי **גבריאל ביבליוביץ'** לכוריאוגרפיה של **לארה ברסק**, ושל **רות וולק** לכוריאוגרפיה של **ליונל הוש**.

עלייה קלאסית

בתחרות לרקדנים קלאסיים על שם מיה ארבטובה, במרכז סוזן דלל באמצע מאי, זכתה בפרס הראשון **ולרי קמינר** (16) מגן יבנה. ולרי, עולה חדשה מרוסיה ותלמידה ב"תלמה ילין", הופיעה בקטעים מ"ג'יזל" ו"דון קישוט", וזכתה ב-5,000 שקל.

חיים חדשים

להקת "ענבל" קמה לתחיה, לאחר שנת עבודה מאומצת, עם התוכנית "זאפה".

זו התוכנית הראשונה שמעלה **מרגלית עובד** הכוראוגרפית והמנהלת האמנותית. עובד, שהיתה 15 שנה רקדנית ב"ענבל", מקפידה על סיגנון מחול אתני-עכשווי. במסגרת התוכנית תועלה גם "דודה לאה", עבודה של הרקדן והכוריאוגרף **ברק מרשל**, בנה של עובד. העבודה זכתה במקום ראשון ב"גוונים במחול 95".

איילות ענק

ב-10 במאי אמנם לא הגיע המשיח, אך יותר מ-1,000 צופים חזו במופע המחול **"ביאת המשיח"**, אותו העלתה להקת **"איילות הנגב"** בניהולו האמנותי של **מוטי אלקיס**, בברית השחיה של אוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע. המופע הסתיים בהרקדה עם מיטב המרקידים באזור הדרום. לאלקיס בהחלט מגיע פירגון על מבצע ההפקה הענק, כמוהו לא מעזים להפיק הרבה כריאוגרפים אחרים. ישר כח.

יום יצירה

יום המוזיקה והמחול בישראל, שיזמו משרד החינוך והתרבות, ומשרד המדע והאמנויות, התקיים ביום רביעי, ה-24 במאי, 10,000 אירועים בנושא מוזיקה ומחול התקיימו בבתי הספר, גני הילדים, מתניסים, בתי תרבות, קונסרבטוריונים ומרכזים קהילתיים. החינוכית וערוץ המדע הביאו רשמים מהשטח.

מחול חם

קורס בינלאומי למחול יתקיים בקיץ במרכז למחול "ביכורי העיתים" בתל אביב. בקורס, שיתקיים מ-2 עד ה-20 ביולי, ידריכו מיטב המורים מהארץ ומחו"ל. התוכנית תכלול בלט קלאסי, שיעורי אצבעות, מחול מודרני, גיאז ואפילו לימודים פחות שיגרתיים, כמו מחול אפריקאי, סדנת תיפוף ועוד.

קיסריה איחוד

בחודש מאי חגג "חוג המחולות בקיסריה" 20 שנה להוסדו. האירוע נחגג בהרקדה חגיגית, עד אור הבוקר, שהיתה צפופה מאוד (כ-800 איש). כמעט לפי המסורת, נראו שם מעגלי צעירים ומבוגרים, שלובי ידיים, בריקודים מאוד ישנים. בהרקדה נצפו רוקדים כמעט כל מייסדי המפגשים הראשונים בקיסריה, בהם **תמר אליגור**, **תרצה הודס**, **רעיה ספיבק**, **אמנון שילה**, **ישי מאיר**, **אליהו גמליאל**, **צבי הילמן** ועוד רבים. ותיקי קיסריה טוענים שזמן רב לא נראו שם עליצות והזעה כאלו.

מירי קרימולובסקי

מוטי אלקיס

• כוריאוגרף להקות מחול ישראלי יצוגי
• מדריך ריקודי עם לכל הגילאים
אנאן אפאקא אפאסי א'א'איי

באר שבע ת.ד. 5238 מיקוד 84151
טל: 07-420951

"וידאו סטילס" הפקות רוני נעמן

■ התמחות בצילומי מחול של להקות מחול ורקדנים בסטילס ובוידאו.

■ עריכת קלטות ממופעים וריקודים, סרטי תדמית וסרטי מחול.

■ צילום מקצועי עם הרבה ניסיון.

■ ארכיון של צילומי מחול מכל הסוגים.

למכירה קלטות ווידאו של הסרטים מהפסטיבל:

"לרקוד בכרמיאל" - פסטיבל המחולות '93 - תעוד

לרקוד בכרמיאל
פסטיבל המחול
KARMIEL DANCE FESTIVAL

3 ימים של שמחה, מוסיקה וצבע ובעיקר מחול ללא הפסקה.

3 ימים של שכרון חושים בהרי הגליל וכרמיאל.

סרט המתעד את פסטיבל המחולות בכרמיאל. והאירועים, המפגשים והמופעים של הלהקות מהארץ ומחו"ל, שמחת החיים ואהבת הארץ. **החוויה כפי שנקלטה במצלמתו של הצלם רוני נעמן.**

וזמנה האומנותי של הפסטיבל: יונתן כרמון.

"המפגש בכרמיאל" - פסטיבל המחולות '94 - סרט דוקומנטרי

המפגש, ההשפעות ויחסי הגומלין בין המחול העממי פולקלוריסטי לבין המחול המקצועי - אומנותי. • מסמך חשוב על המחול בישראל, על אוהבי המחול "יהמכורים" לו. • עבודת הלהקות והמפגש ביניהן, רקדניות בטן מעכו מול רקדני להקת המחול הקיבוצית. • קטעים היסטוריים של זקני ואבות המחול. בישראל רוקדים ומספרים על השורשים של המחול בתחילת הדרך. • רקדנים, כוריאוגרפים ומרקידים מספרים על חווית המחול שלהם. **חג למחול בישראל!! ריקודים, ראיונות, מחשבות ודיעות. סרטים של רוני נעמן ושבטאי יצחק.**

פרטים והזמנות בטלפון: 02-720420, 733290; רח' לייב יפה 8 ירושלים

**מדור חדש זה
מרכז כמה
פינות קטנות
המספקות
מידע לקוראים,
רוקדים או
מדריכים. נשמח
לקבל מידע לכל
פינה, כדי
שהמדור ישאר
בתנועה מתמדת**

הזמנה למחול

המדור "הזמנה למחול" מחדש את הופעתו לשירות רוקדים המחפשים פרטנר/ית לריקודי זוגות. המעוניינים מוזמנים לכתוב ל"רוקדים", לציין את החוג/איזור בו הם רוקדים, את רמת החוג, צורת התקשרות (טלפון, מכתב וכו'), וכל נתון לגבי איכות הריקוד של המעוניינים או המבוקשים. ההזמנות יתפרסמו במדור זה ללא תשלום. (חשוב להדגיש כי לא מדובר במדור שידוכים).

שאלת תם

מדור זה יספק תשובות לשאלות שונות של רוקדים, בנושאים מגוונים. השאלות יועברו לגורמים המוסמכים לענות עליהן, והתשובות יפורסמו במקום זה. את השאלות יש לנסח בקיצור ובבהירות, להפנותן לאדם ממנו רוצים לקבל תשובה (שם פרטי ושם משפחה). המדור לא מתחייב להמציא תשובה לכל שאלה, ויכול לבחור לא לספק תשובה לשאלות קנטרניות או לשאלות של כותב שלא יודהה בפרטיו המדויקים.

מיד ליד

לוח "מיד ליד" עומד לרשות הקוראים בחינם. מודעות מלים ניתן לשלוח ל"רוקדים" ת.ד. 21714, ת"א. 61217

מכירה יד שנייה

- ❖ מערכת למרקיד, הכוללת שני מכשירי טייפ סופרסקופ C-190, + מגבר + מיקסר במזוודה – 1,499 שקל.
- ❖ כ-50 קלטות "רוקדים" משומשות במצב מעולה, חמישה שקלים + מע"מ בלבד, לכל קלטת, בקניית כל הכמות.
- ❖ מגבר - פעמיים 100W, רק 150 ש"ח + מע"מ.

חדש

- ❖ ב"רוקדים" ניתן לרכוש הקלטות מעולות של כל ריקודי העם וריקודי העמים, בדיסקים גדולים וקטנים (CD או MD) באיכות ללא תחרות. מחיר מיוחד לבעלי כרטיס זהב. כל רוכש יקבל קטלוג א-ב עם פריסת השירים לפי הדיסקים.

מערכת "רוקדים" משתתפת בצערם של עלי כהן והמשפחה על מות האם. שלא תדעו עוד צער ודאבה

חדשות אירגון המרקידים

אירגון המדריכים לריקודי עם ממשיך בתנופה שאיפיינה את עבודתו מאז הבחירות האחרונות. ישיבות מזכירות מתקיימות אחת לחודש, וכך גם ישיבות הוועדה השונות – הנהלה, כספים, חברות, השתלמויות.

❖ עיתון האירגון, שעורך אלי רונן, נשלח באופן סדיר לחברים, ובימים אלה יוצא הגיליון השני שלו, במהדורה צבעונית ומהודרת.

❖ אהרליה עפרוני מונה כיו"ר ועדת הביקורת ודו"ח ראשון של הוועדה כבר יצא. טבלת השכר החדשה נשלחה לחברים. השיפור בשכר, במיוחד במסגרת מערכת החינוך, הוא משמעותי ביותר. היו אף חברים שהתלוננו כי השכר הנקוב גבוה מדי ועלול להיווצר מצב שחוג יופסק עקב אילוצים כלכליים של המקומות בהם מרקידים. גם טבלת ההרקדות עודכנה.

❖ ב-1 ביוני התקיימה פגישת מנהלי הלהקות המשתתפות בפסטיבל כרמיאל. נציגי האירגון בפגישה היו אלי מלול, משה פנקס, משה תלם, יגאל טריקי ואורי ינון. לפגישה הוזמנו גם חברי ועדת האירועים.

פסטיבל כרמיאל

גולת הכותרת בפעילות האירגון בתקופה האחרונה ובזמן הקרוב, קשורה לפסטיבל כרמיאל ולוועדת האירועים.

❖ השנה נראה מספר חידושים בפעילות האירגון בפסטיבל. דוגמה לכך היא בריקודי שורות שיתקיימו במגרש הגלגליות, בימים רביעי וחמישי. אלו נותנים מענה למי שלא משתתפים בהרקדות הראשונים הנערכות במקביל במתנ"ס. חידוש נוסף,

❖ חידוש אחרון, ביוזמת גדי ביטון, ובאחריות אירגון המדריכים, הוא "תחרות מבצעי המחול העממי", שתתקיים באולם המתנ"ס ביום חמישי ב-17:00. בתחרות זו מוזמנים להשתתף רוקדים, בהנחיית המרקיד. התחרות היא על ביצוע נקי ונכון של ריקודים ידועים, לפי שלוש קטגוריות – ריקודי מעגל, ריקודי זוגות, ודבקות.

❖ חידוש אחרון, ביוזמת גדי ביטון, ובאחריות אירגון המדריכים, הוא "תחרות מבצעי המחול העממי", שתתקיים באולם המתנ"ס ביום חמישי ב-17:00. בתחרות זו מוזמנים להשתתף רוקדים, בהנחיית המרקיד. התחרות היא על ביצוע נקי ונכון של ריקודים ידועים, לפי שלוש קטגוריות – ריקודי מעגל, ריקודי זוגות, ודבקות.

דיווח: משה פנקס

תמונה שווה

מפגש ג"ג

כאשר הודיע המרכז **גדי ביטון** לרקדניו שתוך שבוע תבקר **גליקריה** בחוג בבית דני, חשבו כולם שזו אגדת הסולטן, אך שבוע אחר כך, ב-00:30 קצת לפני אובדן התקווה, שמחו כולם לראות את הזמרת היווניה נכנסת. גליקריה הגיעה מלווה בצוות מפורסמים, בהם דורון גימצי, משה מורד, גינטי ואחרים. הקהל רקד את "שבחי ירושלים", כאשר גליקריה שרה אותו בהופעה חיה. אחר כך ביצעה את השיר "אגדת הסולטן" והקהל רקד את הריקוד החדש שחיבר ביטון לשיר זה. הריקוד כבר מצליח מאוד בארצות הברית ובקנדה. ביטון חיבר ריקוד נוסף לשיר "ירחוק רחוק" של גליקריה.

בוחרים ריקוד

הריקודים האהובים ביותר

מטרת מדור זה לדרג את 10 הריקודים הפופולריים ביותר בחודשיים האחרונים. כל ריקוד שנרשם מקבל נקודה, וכך מסוכמת ההצבעה. הסקר נערך לפי הדיווח שנשלח ל"רוקדים" מהמדריכים שחוגיהם מתפרסמים בעיתון. המדריכים מקבלים לפני הדפסת העיתון טופס הצבעה ומעטפה מבוילת ומתבקשים להקפיד למלא ולשלוח בזמן.

מאי-יוני 1995

1. בגללך
2. נוה במדבר
3. דבקה אתי
4. הואלס השני
5. אל נבקש
6. ערב כחול עמוק
7. מקרוב
8. דברי אלי
9. משחק הדמעות
10. ואלנטינו

ברכות ואיחולים

מערכת "רוקדים" מברכת את המדריכים המנויים שחגגו את יום הולדתם בחודשים מאי-יוני:

- ❖ דדה לוסקי ❖ ירדנה ליב ❖ אבנר נעים ❖ ליאורה סלוצקי ❖ לאה סרוסי ❖ אייל עוזרי ❖ נחצי פולת ❖ סירל פורמן

ואת אלו שיחגגו ביולי-אוגוסט:

- ❖ עמי אלבז ❖ דני בנשלוס ❖ ניר דור ❖ יהודה הלמן ❖ שלומית יזדי ❖ פני צדק ❖ גואל קמרי ❖ שמעון שוכר ❖ אורן שמואל ❖ הרצל שמואלי

אנו שמחים להעניק לכל אחד מתנה לפי בחירה: קלטת וידיאו או שתי קלטות טייפ תוצרת "רוקדים". את השי ניתן לקבל בחנות "רוקדים" בלבד, עד 3 חודשים מפירסום גיליון זה.

זר פרחים לרז מגן החלמה מהירה ושלמה ❖ לניסן בשארי להולדת הבת

הפקות חדשות

וידאו "רוקדים" לימוד ברור של הריקודים

רוקדים 31

מעגלים

צעירים לנצח
אל נבקש
אגדת הסולטן
הללויה בצלצלי שמע
ארץ אש וארץ ים
סתם יום של חול
כשאת יוצאת לרחוב
ישראל היפה
מנגינת הדרור
שיכור ולא מיין
צל ומי באר
אורה טו
לאן נושבת הרוח
אומרים ישנה ארץ

רוקדים 30

זוגות

בגללך
חזקה מהרוח
זמנים קטנים
טוב שצלצלת הבוקר
כמו לסערה
בלילות
פתאום אביב
ככה וככה
הלילה האחרון
הכל עומד במקום
ריקוד לשניים
זאת ירושלים
אשכולית

מחיר: קלטת וידאו – 49 שקל, קלטת טייפ – 25 שקל, וידאו + טייפ 60-74 שקל, משלוח – 15 שקל

קלטות זמניות חדשות

154 ז' השתלמות ביטון 155 ז' השתלמות שיקר 156 ז' השתלמות אשיראל

ישראל יפה אל נבקש בגללך חזקה מהרוח זמנים קטנים הצריף הרעוע לגעת בריצפה חזקה מהרוח (2) צעירים לנצח (2) רגעים קטנים (2) ישראל היפה (2) פתאום אביב סתם יום של חול שיר התרטע/טלפון	אל תשטה באהבה תפוחים ותמרים מנדולינה פנטום האופרה דימדומים ארץ נהדרת כשאור דולק כותל המזרח איזבל ליל סתיו חרותי בבוסתניים ספר של אהבה הואלס השני	עוד שיר לרמת-גן ארץ אש וארץ ים הללויה בצלצלי שמע רוח אביב טוב שצלצלת הבוקר בלילות ההר הירוק (1) ההר הירוק (2) ברך עלינו אהבה פשוטה נעלה נעלה בוא בשלום על שדנו שני שושנים
---	---	--

❖ מחיר קלטת לטייפ (אודיו) – 25 שקל ❖ קלטת וידאו
הדגמת הריקודים – 40 שקל ❖ משלוח – 15 שקל

אחיותים

ואלו יציגו מיצירותיהם הנבחרות. גם במופע זה ישולבו קטעי שירה ופירוטכניקה.

להקות מקצועיות

השנה, מדגיש כרמון, התבקשו הלהקות לבצע רק יצירות שהוכנו במיוחד לפסטיבל. במסגרת זו יעלו רמי באר ולהקת

מיר קרימולובסקי

אסד, חוסיין ורבין אומנם לא יצליחו להגיע, אבל גם בלעדיהם תעטוף אווירת השלום את פסטיבל כרמיאל 95. כחלק מאווירה זו יתארחו בפסטיבל גם להקות מירדן ומרוקו, לצד רקדנים נוספים ממדינות אחרות.

פסטיבל המחול השמיני, המתקיים השנה מה-11 עד ה-13 ביולי, אמור להיות עשיר, מגוון ויפה מתמיד. יותר מ-5,000 רקדנים ישתתפו השנה ב-80 אירועים ומופעים רצופים בפסטיבל שיכלול כמעט את כל סוגי המחול – ריקודי נשף, מחול עממי, בלט קלאסי ומודרני, מחול אוונגרדי, ועוד. כרגיל, יפתח הפסטיבל במצעד הלהקות והרקדת פתיחה המונית באיצטדיון הכדורגל.

באווירת השלום יתקיים גם ערב הפתיחה, אחד משלושה המופעים המרכזיים שיתקיימו כל יום ב-21:30 באמפי תיאטרון. ערב הפתיחה, בבימוי יונתן כרמון המנהל האומנותי של הפסטיבל, יקרא השנה "שלום לקרוב ולרחוק", ויכלול תמונות ססגוניות בנושא בביצוע להקות ישראליות, להקות מחו"ל ולהקות ממגזרים שונים. את

בין טקס השלום בערבה לחתימה עתידית עם סוריה, נוטל גם פסטיבל כרמיאל חלק במאמצים ומארח השנה להקות מירדן וממרוקו. באווירת השלום יתקיים גם מופע הפתיחה "שלום לקרוב ולרחוק". כרמיאל 95 – החידושים, המופעים, האירועים וכל מה שזז. סקירה

המחול הקיבוצית את "מקומשהו".

להקת הבלט הישראלי תבצע שלוש יצירות. הראשונה – "ממלכת הצללים" מתוך "ביידרה", לכוריאוגרפיה של מריוס פטיפה, מציגה סיפור אהבה בין רקדנית הודית קדושה ללוחם. היצירה השנייה – "פראקשן לשישה בחורים" לכוריאוגרפיה של יוצינטה נברדה, היא יצירה גברית המשלבת בלט קלאסי, מודרני וג'אז. היצירה השלישית – "קונצרטו 622" של לאר לובוביץ, מבוססת על קונצרטו של מוצרט.

תלמידי מגמות המחול ובתי הספר למחול יעלו יצירות של יוצרים ישראלים, שנוצרו ובוצעו בשנה האחרונה. המשתתפים נבחרו בידי ועדה אמנותית של משרד החינוך והנחלת הפסטיבל.

הערב יחתמו, איך לא, שושנה דמארי ומופע זיקוקי דינור. ביום השני של הפסטיבל, יוקדש המופע המרכזי להופעת להקתו של **יורי קיליאן**. הופעת הלהקה של הכוריאוגרף ההולנדי מתאפשרת כתוצאה משיתוף פעולה עם המשכן לאומנויות הבמה. קיליאן מגיע עם שתי להקותיו, ויעלה ארבע יצירות, מתן שלוש בכוריאוגרפיה שלו – *Wherabouts Unknown* למוזיקה של מוצרט, *Falling Angels* למוזיקה של סטיב ריץ, ו-*Symphony of Psalms* למוזיקה של סטרבינסקי. הכוריאוגרף דואטו חיבר את היצירה הרביעית – *Un Ballo* למוזיקה של רוול.

מופע הסיום יתקיים בסימן סיכום שנת המחול שעברה. במופע ישתתפו כאלף רקדנים, ממיטב הלהקות המחול העממי,

מופעים באולם הספורט

"גשר של מחול" – מפגש חברתי ואמנותי של להקות מקומיות ואורחות. החלפת רשמים, לימוד הדדי ויצירת קשרים חברתיים.

"ריקודי נשף" – מופעי ראווה עם אורחים מחו"ל, בהם הרכב של שמונה זוגות מדיסלדורף בגרמניה, שזכו במקום הראשון באולימפיאדה הבינלאומית האחרונה לריקודי נשף. שיא המופע יהיה ריקוד שיבוצע בידי האורחים לצלילי מוזיקה ישראלית. בתחום זה יתקיימו תחרות בבוקר, מופע בערב,

בעקבות הצלחת ההפקה על האקספסיוניזם במחול, שהועלתה בשנה שעברה, יוצג השנה **"מחול זוכר את האתמול"**, מופע המבטא את השפעת מחולות אתניים ועממיים על הבלט הקלאסי והמחול המודרני. כוריאוגרפיה: יונתן כרמון, הפקה: רינה שרת.

להקות מחו"ל

ב"מחול מחו"ל" יוצג מיטב המחול העממי בעולם, במופעים של 12 להקות אורחות, בהן להקות ממרוקו וירדן. המופע יחולק לשניים ויתקיים בשני מועדים, בכל אחד יופיעו שש להקות. **תיאטרון מחול נובה** מיפן יעלה את היצירה "בלינק בלינק".

והרקדה חופשית בחצות.

"בצעדי תימן" – נשף תימני-מזרחי, הוא חידוש בפסטיבל השנה. מדובר בנשף ריקודים תימניים עם מיטב כוכבי הזמר המזרחי והתימני: מרגלית צנעני, ציון גולן, דקלון, ישי לוי ואחרים. המופע פתוח לקהל.

תחרויות

תחרות המחול העממי – 12 ריקודי עם חדשים שהגיעו לשלב הגמר יוצגו בפני קהל חבר שופטים, שיבחר את הריקוד העממי הישראלי המיוחד מבין כולם.

תחרות ריקודי נשף – רקדנים מכל גיל – ילדים, נוער ובוגרים מקצוענים, יתחרו על "גביע כרמיאל". התחרות בהפקת ה"איגוד הישראלי למורים ורקדנים מקצועיים".

תחרות הכוריאוגרפיה למחול עממי לבמה – כוריאוגרפיות נבחרות שעלו לשלב הגמר בנושא שנת השלום והתיירות. התחרות נקראת על שמו של הרקדן **איל בן יהושע** שנפל בעת שרותו הצבאי. בן יהושע השתתף בעבר בפסטיבל והוריו החליטו להנציח את שמו בהענקת פרס למחול העממי הבינמתי הטוב ביותר.

תחרות החוגים – מסגרת תחרותית חדשה בהשתתפות נציגים מכל הארץ. מרקידים שולחים לתחרות נציגים נבחרים מחוגיהם הרקודים יפה. המשתתפים יתמודדו לפי קריטריונים וסוגי ריקוד שונים, בהם ריקודי זוגות, שורות, מעגל ועוד.

מופעים בפארק ובאיצטדיון

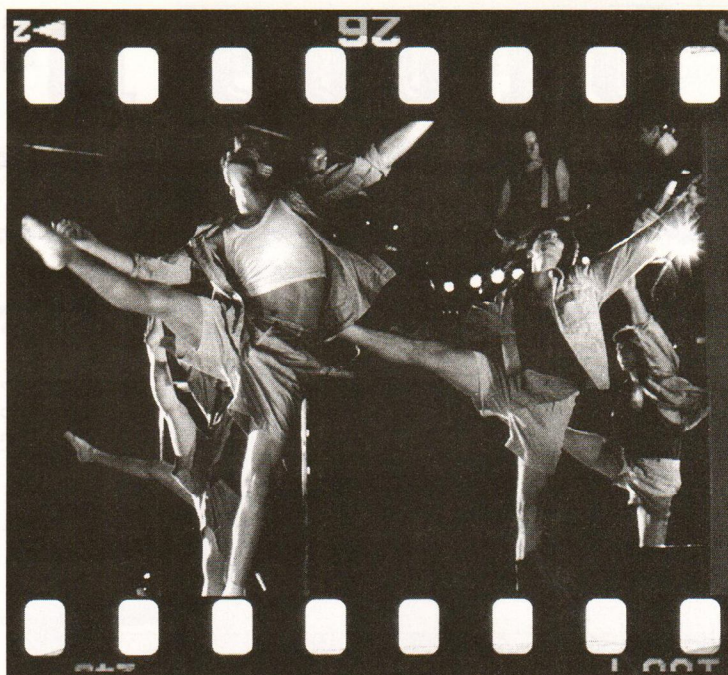
להקת **"ענבל"**, שחידשה את פעילותה, תעלה בפארק אלון ארבע עבודות מתוך תוכניתה "זאפה", לכוריאוגרפיה ומוזיקה מקורית של המנהלת האומנותית **מרגלית עובד**. הפקה מוזיקלית: **אלון אולארצ'יק**. היצירה "סוויטה" עוסקת באמנות ובהוויה של התימנים. "אדם וחווה" היא יצירה של מחול אבסטרקטי שבמרכזו הדמויות שנבראו בצלם. "נוף" הוא ריקוד המתמקד בנוף האנושי ובכוחות הסותרים בו. לסיום מופעי "ענבל" תועלה היצירה "הדודה לאה" מאת ברק מרשל,

שני רקדנים, הכוריאוגרפית גיוגיו אלישינה והרקדן גיון קוצוגאי, מציגים סיגנון חדש בריקוד הבוטו היפני, שנוצר בשנות ה-60 כאמנות המבטלת כל מסגרת מוכרת בתחום המחול. סיגנון זה מבוסס על שילוב אוונגרד עם אלמנטים שורשיים ומסורתיים. לראשונה בכרמיאל יתקיימו **מופעי מחול מיוחדים באוהל ענק** ובו 2,200 מקומות. באוהל יופיע **תיאטרון מחול סגד** מהונגריה, להקת מחול אוונגרדי מהידועות באירופה, אותה מנהלים מ-1993 אנדראס פאטאקי ותומאש יורינקס. הלהקה תופיע בשתי יצירות של יורינקס ב-The Arena-1 Triple Couples, וביצירה Top Cream של **איציק גילי**, הכוריאוגרף הישראלי.

באוהל יתקיים גם המופע הייחודי **"לוסי ולייזר"**, שיצר **אמיר קולבן**, המשלב מחול ומולטימדיה. גם יצירתו האחרונה של קולבן, "קזבלנקה", עסקה בשילוב מדיות. המופע מורכב מאמנות המחול, טכנולוגיה ויוזאליט של לייזר, וידיאו וסרטים, להקות רוק, אקרובטים ופעלולנים. במופע משתתפים רקדנים ישראליים, בהם **נועה ורטהיים**, **עדי שעל** ורקדני הלהקה הקיבוצית.

מעבר לכל המופעים, הפסטיבל הזה הוא קודם כל פסטיבל של הרוקדים עצמם. ואכן בִּרְמִיאל מתוכננות 60 שעות של **הרקדות** המונויות עם מיטב המרקידים, במספר מוקדים – ריקודי עם במגרשי הטניס, ריקודי שנות ה-60, הרקדות הורים וילדים, ריקודים עם יוצרים, ריקודי נשף וריקודי עמים.

רעיה ספיבק; **"שירים שרקדנו"** – שירה בציבור ברחבת היכל התרבות, למלות שירים שהפכו לריקודים, עם חבורות זמר, שרה'לה שרון, יוסי לב ומשה גרשטיין; **"אוהל המזרח"** – אירוח באוהל בדואי אותנטי עם מופעי מחול של להקות ערביות ובדואיות; **"יריד חוצות היוצר"** – אומנויות בקריית הפסטיבל.

שזכתה במקום הראשון בתחרות "גוונים במחול 95". היצירה משלבת אלמנטים אתניים, מודרניים ותיאטראליים.

בפארק אופירה יוצג, לראשונה בפסטיבל, **"מחול בקצב הג'אז"** – במה ללהקות מחול במקצב זה. הלהקות, שנבחרו בידי ועדה אמנותית, יעלו מופע ג'אז עכשווי וקצבי, המייצג מעט מהעשייה בתחום זה בארץ.

"ירוק תוסס מכנפי תבל" הוא מופע מיוחד שיוצג באיצטדיון. **יפה ירקוני** ולהקות אפרוחים מכל הארץ, יופיעו בכוריאוגרפיות של ריקודי עמים. המופע מוצגים ילדי ישראל ההופכים לילדי העולם, לצלילי השיר "ילדי כל העולם".

בנוסף לכל אלו יתקיימו בפסטיבל אירועים רבים שכבר הפכו למסורת. **"פרחים ולבבות"** – מופע ילדי אקזים בהדרכת

ימי שני

ריקודי עם ועמים בהדרכת משה תלם
19:00 - מתחילים
21:00 - מתקדמים
באולם המנוה (שער 8)

ימי חמישי

ריקודי עם ועמים בהדרכת יהודה עמנואל
20:00 - ממשיכים
21:30 - חגיגת מחולות
באולם הספורט (שער 8)
ניתן לרכוש במקום קלטות וידיאו ללמוד עצמי

ימים שלישי ומוצ"ש

ריקודי ירון מידן
כוריאוגרפיות חדשות ומלהיבות
לריקודי כל הזמנים
20:30 - מתחילים מהצעד הראשון
22:00 - מסיבת להיטים
באולם הספורט (שער 8)

ריקודי שנות ה-60 עם אילן ארבל
20:00 - מתחילים
22:00 - מתקדמים
באולם המנוה (שער 8)

רוקדים

באוניברסיטה

שלל הרקדות
במשך כל השנה
באוירה
הצעירה
והדינמית של
קמפוס
אוניברסיטת
תל-אביב.

עיריית תל-אביב יפו מגישה:

המרכז למחול

בלט קלאסי בלט מודרני מחול יצירתי רפרטואר

בית הספר למחול המאפשר לימודי מחול ותנועה ברמה הגבוהה ביותר, ומפתח את יכולת התלמידים בהתאם לכישוריהם

שיעורים במחול יצירתי ובבלט קלאסי לילדים בגילאי 6-12 בחמש רמות לימוד.

שיעורי מחול מודרני ובלט קלאסי לנוער בגילאי 13-18 בשש רמות לימוד.

שיעורי מחול מודרני ובלט קלאסי לבוגרים מגיל 18 בשלוש רמות לימוד.

להקת תיאטרון מחול תל אביב לרקדנים צעירים, אחרי צבא.

כיתת בנים.

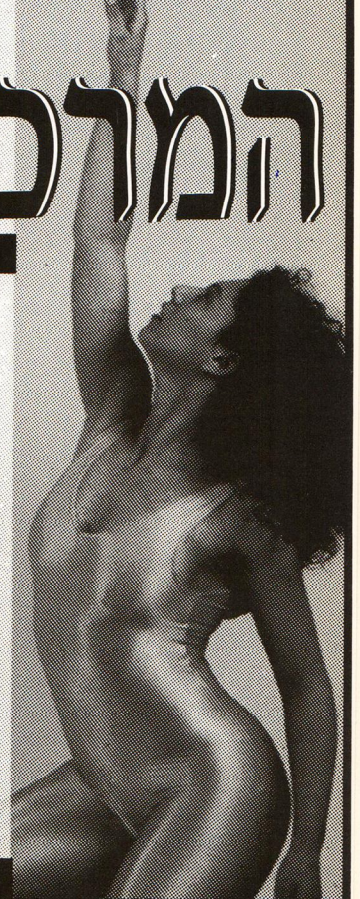
קורסי קיץ.

מורים אורחים.

צוות מורים מקצועי ומיומן.

המרכז למחול-רח' הפטמן 6 תל אביב.

לבוש נקי ונאות

מאחורי הקלעים

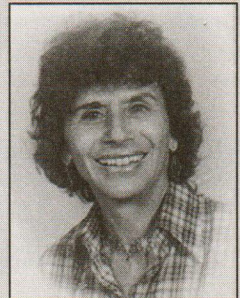
מירי קרימולובסקי

עדי אלדר, יונתן כרמון, אהרון סלומון ועודדה כרובי

שלושה עומדים בראש צוות ההפקה הגדול של פסטיבל כרמיאל – יונתן כרמון המנהל האומנותי של הפסטיבל, אהרון סלומון המנהל הכללי, עדי אלדר ראש עיריית כרמיאל הנותן את הבית לפרויקט המסובך, ואליהם מצטרפת עודדה כרובי האחראית על ההפקה בפועל. מלבד אלו, החשופים רובם לתקשורת, יש צוות גדול של אנשים, חלקם פחות מוכר להמוני הרוקדים. אנשי ההפקה הללו נחשפים בפינות הבאות, המלוות את הכתבה.

איילה גורן-קדמן

גורן-קדמן אחראית על ריקודי העדות בפסטיבל. פרט למפגש "גשר של מחול" יתקיים השנה גם האירוע "מסורת ויצירה בריקודי העדות". ההפקה בשיתוף יצחק אטנלוב ורינה מאיר. השנה ישולבו כשש להקות עדות ולהקות ערביות במופע הפתיחה. בפסטיבל יהיה ייצוג לעדות רבות, בהן

גרוזינים, בוכרים, אתיופים ורוסים.

היסטוריה אישית: גורן-קדמן השתתפה בעבר במפעלים רבים של אמה גורית קדמן. היא יוזמת, מארגנת, חוקרת ומתעדת אירועים וחומר בנושא ריקודי העם, ומתמקדת בשנים האחרונות בריקוד האתני. מ-1978 עד 1992 עבדה ב"מרכז לתרבות העמים לנוער" בירושלים. מ-1985 מרכזת תכנית לימודים בנושא המחול האתני

והעממי בישראל באקדמיה למוזיקה ולמחול על שם רובין בירושלים. במשך כ-10 שנים היתה מנהלת האולפן למדריכי ריקודי עם בירושלים, שם היא מלמדת גם היום. לגורן-קדמן תואר שני מהאוניברסיטה העברית בירושלים ואוניברסיטת פנסילבניה בארה"ב, בסוציולוגיה, אנתרופולוגיה ופולקלור. מכהנת כיו"ר ועדת המחול של קרן ת"א לספרות ואמנות. מתעדת ריקודי עדות בצילום סטילס, בווידיאו ובסרטים.

ברכה דודאי

במסגרת הפסטיבל אחראית דודאי על הפקת "ירוק תוסס", אירוע מחול ייחודי המתקיים בפסטיבל מדי שנה והמוקדש ל"אפרוחים", רקדנים צעירים בגיל בית הספר היסודי. השנה יועלה המופע "ירוק תוסס" מרחבי תבל בו ישתתפו למעלה מאלף ילדים בריקודי

פאחורי הקלעים

מירי קרימולובסקי

הורים וילדים, הרקדת ראשונים, "לרקוד עם יוצרים", הרקדות למתקדמים, וריקודי שנות ה-60. את ההפקה תבצע ועדת אירועים של האירגון, בראשות משה פנקס.

היסטוריה אישית: מלול הוא מרקיד ותיק ומנוסה, בעל תואר שני בחינוך. הוא חבר הוועדה המקצועית הבין משרדית לויסות להקות מחול עממיות, חבר הנהלת סיאווף, ומשמש כמנהל המחלקה לתרבות, נוער, מחול ופולקלור בעיריית באר שבע. הפיק את מופע הנעילה של פסטיבל כרמיאל 1995. לגבי ההרקדות מדגיש מלול כי הכוונה היא לתת במה לכמה שיותר מרקידים, תוך הקפדה על נסיונם והתאמתם להרקדה הספציפית, ותשלומת לב לחלוקה סבירה בין מרקידים מכל חלקי הארץ. בהרקדות הגדולות, הנמשכות לעיתים עד הבוקר, מקובל להשאיר לסוף את המרקידים המנוסים והסוחפים, כדי שישמרו על המתח.

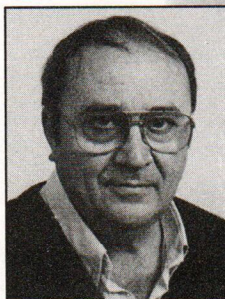
רעיה ספיבק

ספיבק אחראית בפסטיבל כרמיאל על שילוב פרויקט "פרחים ולבבות" גם במסגרת הפסטיבל. הפרויקט עצמו, בו משקיעה ספיבק את כל מירצה ואהבתה בשנים האחרונות, מוקדש לשילוב הילד החרג בתחום המוזיקה והמחול העממי. לפני כארבע שנים העלתה את הרעיון לשלב את הנערים גם במסגרת הפסטיבל. הדבר דורש מהנערים חזרות רבות, אך לא הכנה מיוחדת שכן אלו קטעים ממופע המועלה בסוף שנת הלימודים, והועלה בשנה שעברה ב"נהג" ב"פ".

היסטוריה אישית: מורה למחול ויוצרת המתמחה מזה שנים בנושא של ריקודי ילדים. יצרה ריקודים שהפכו לחלק מכל תוכנית לימוד בבתי ספר ובחוגים. יצירות כמו "נילדתי לשלום", "תן לי את היום הזה", "ויניקיהו", "ניגונו של יוסי" ועוד רבים אחרים.

שמי פרי

פרי אחראי בפסטיבל לכל אירועי ריקודי הנשף. השנה מקבל תחום זה ייצוג נרחב במיוחד וכולל תחרויות, מופעים בהשתתפות אורחים מחו"ל והרקדות המוניות אל תוך הלילה. במסגרת הפסטיבל יציגו אלופי העולם, שהתמודדו בתחרות עולמית, שנערכה בדיסלדורף בגרמניה, קבוצה של ריקודי ראווה. בין הקטעים שיוצגו, קטע איתו הופיעו בתחרות, לצלילי מוזיקה ישראלית.

היסטוריה אישית: ההורים של פרי ניהלו את בית הספר מפורסם לריקודים "סטודיו סמי", ומילדותו חזה פרי כל יום בבאים ללמוד את רזי המחול הסלוני. הוא נסחף דווקא למוזיקה הקלאסית, ניגן בתזמורת צה"ל והגדני"ע, ולאחר הצבא ניגן בתזמורת "קול ישראל". מאוחר יותר החל ללמד יחד עם אביו, ובהמשך ניהל סטודיו ברמת-גן. פרי נסע

עמים כמחווה לילדי העולם, לשירתה של יפה ירקוני.

היסטוריה אישית: דודאי היא בוגרת סמינר בית הכרם. במשך 26 שנים עסקה בהוראה ובמקביל הדריכה ריקודי עם בבתי ספר, מתנ"סים, חוגים מרכזיים במכון למדריכי חו"ל, והפעילה את פרויקט "בית הספר הרוקד" בבתי ספר שונים. הקימה את להקת המחול הראשונה לילדים "הורה אפרוחים ירושלים". במשך שנים ריכזה את האולפן למדריכים לריקודי עם בירושלים ואת היחידה למחול בעיר זו. הפיקה תוכניות ריקודי עם ברדיו והתמחתה בהפעלה והדרכת ילדים. דודאי היתה פעילה במחנות קיץ בארה"ב ברוסיה ובאירופה. משמשת כיום מפקחת על האומנויות בעיריית ירושלים.

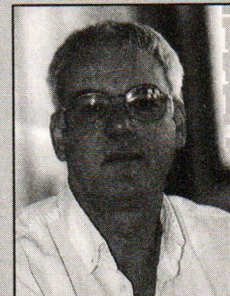
רינה מאיר

מאיר אחראית על פרויקטים רבים בפסטיבל. "תחרות המחול הישראלי המקורי", אחד החשובים בהם, דורש עבודת הכנה רבה. מאיר מקבצת ובוחנת את החומר, מביאה אותו בפני ועדת שופטים, מפיקה את התחרות, את חוברת ההדרכה וקלטת הריקודים הנבחרים. מאיר אחראית לקיום מפגשי בוקר המורכבים, "גשר של מחול", מפגש בין להקות מחו"ל ולהקות ישראליות. היא אחראית גם למפגש "בני ערב ובני העמים" המאחד רוקדי שורות מהארץ ומחו"ל. מאיר מפיקה את שישה המופעים המשובחים של להקות האפרוחים והבוגרים יחד.

היסטוריה אישית: ילידת אשדות יעקב. את שנותיה הראשונות במחול וריקודי עם עברה אצל עבריה וורס ותמר אליגור. בתיכון רקדה בלהקת המחול של עמק חפר בהדרכת יענקליה דקל. ב-1962 היתה חלק ממשלחת רקדנים שיצגה את ישראל בפסטיבל הנוער הדמוקרטי בהלסינקי שבפינלנד. לאחר מכן הצטרפה ללהקה המרכזית של ההסתדרות. מ-1965 ועד 1972 הופיעה עם להקת כרמון. במקביל סייעה סמינר למורות, את בית הספר "בית צבי", את הסטודיו למשחק של תיאטרון "הבימה", ורקדה בלהקת הסטודנטים של תל אביב ובלהקה ערבית-יהודית בהדרכת מושיקו הלוי בחדרה. כיום מנהלת את המדור לריקודי עם ואת המפעל לריקודי עדות ואמנויות אתניות בהסתדרות.

אלי מלול

מלול, יו"ר אירגון המרקידים, שותף פעיל בהפקות השונות בכרמיאל, אחראי על כל ההרקדות, הפקת טקס הפתיחה, על מצעד הלהקות והמשלחות, ועל הרקדת הפתיחה. השנה יופעלו, בעזרת צוות פעילים מהאירגון, כ-70 שעות הרקדה מכל הסוגים – ריקודי עם, ריקודי

מאחורי הקלעים

מירי קרימולובסקי

מחול ברקוד האקדמי שלו תואר ראשון בקומוניקציה וטלוויזיה מאוניברסיטת קולומביה, בוגר האקדמיה לאמנות בצלאל, ולימודים לקראת תואר שני במגמה לתיאטרון באוניברסיטת סירקל בארה"ב. שפירא היה שליח הסוכנות בארה"ב. כיום הוא משמש כמפקח על האמנויות ומפיק אירועים מרכזיים מטעם עיריית ירושלים.

להשתלם באקדמיה למורים בפריז, ולאחר מכן המשיך ללמוד באנגליה, שם עבר בהצטינות את מבחני הדיפלומה למורים מוסמכים למחול ב"התאחדות הבריטית והבינלאומית למורים". היום מנהל פרי סטודיו לרקדנים מקצועיים וחובבים כאחד, ומכהן כנשיא ה"איגוד הישראלי למורים ורקדנים מקצועיים".

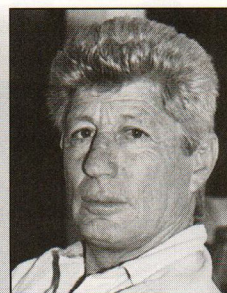
רנה שרת

בפסטיבל אחראית שרת על פרויקטים מיוחדים. בשנה שעברה הפיקה את המפגש "האקספסיוניזם במחול", שהיה מפגש מרתק, והשנה שפיקה את המופע "המחול זוכר את האתמול", המציג באופן חווייתי את הקשרים הסמויים והגלויים בין המחול העממי מסורתי לזה האמנותי.

היסטוריה אישית: מורה, כוריאוגרפית וחוקרת מחול. בוגרת סמינר הקיבוצים במגמה לתרבות הגוף. השתלמה במחול אתני אצל פירל פרימוס בניו יורק, ערכה מסעות מחקר מחול באפריקה ובברזיל. בשנים 1969-87 לימדה מחול בסיסי במכללה למורים לחינוך גופני בוינגייט. יצרה כוריאוגרפיות לבמה, בהן "נמרוד והכותונת" ו"איובות". שרת חיברה את הספר "קומה אחא – דרך רבקה שטורמן במחול". בשנים 1987-90 ניהלה את המפעל לריקודי עדות בהסתדרות, וב-1990-93 היתה המנהלת האומנותית של תיאטרון המחול "ענבל".

גיורא קדמון

מפסטיבל כרמיאל הראשון אחראי קדמון על הלהקות מחו"ל השנה, לראשונה, יופיעו להקות אלו על הבמה המרכזית. הלהקות מופיעות גם במופעים המשולבים. במופע המרכזי "מחול מחו"ל", ישתתפו כ-12 להקות מחו"ל, בהן להקות מירדן וממרוקו. להקת "קונונה" מרומניה,

שהופיעה בשלוש השנים האחרונות, תופיע גם השנה. **היסטוריה אישית:** קדמון הצטרף ב-1962 ללהקה הייצוגית של ישראל ב"פסטיבל הנוער הדמוקרטי" בהלסינקי שבפינלנד, ורקד ב"להקה המרכזית של ההסתדרות". ב-1968 פרש מ"להקת כרמון" והקים את להקת "צוותא יזרעאל". ב-1974 יצא עם משפחתו לשליחות בברזיל ובנה את התשתית לתנועת ריקודי העם הישראליים בדרום אמריקה. ב-1978 עזר באירגון "פסטיבל דליה" בארגנטינה ו"פסטיבל כרמל" בברזיל. קדמון הדריך שנים באולפן למדריכים לריקודי עם בעפולה. הרקדותיו ההמוניות בגן השלושה (הסחנה), היו הראשונות מסוגן בארץ. הוא היה מהראשונים שקיים סמינרים למדריכים לריקודי עם במרכזים הישראליים בחבר העמים, והיה ב"פסטיבל עבריה" הראשון שהתקיים באוקראינה.

ישראל שפירא

זו השנה השנייה בה אחראי שפירא לתחרות הכוריאוגרפיה למחול עממי לבמה, שעסקה בשנה שעברה בנושא "נופי הארץ". 17 כוריאוגרפים ישראליים (שזכו במוקדמות) הציגו ריקודים המוקדשים לנושא, ומתוכם נבחרו שלוש יצירות מצטיינות. התחרות השנה היא בנושא "היונה עם ענף הזית בארץ הצבי", המותאם לשנת השלום והתיירות. התחרות מתקיימת בתמיכת משפחת בן יהושע, שתורמה פרסים על שם הבן אייל, רקדן שנפל בעת שירותו הצבאי.

היסטוריה אישית: בשנים 1957-59 רקד שפירא בלהקת הפועל תל אביב ומ-1959 עד 1963 רקד בלהקת הסטודנטים הירושלמית. שפירא שימש ארבע שנים כמנכ"ל תיאטרון החאן הירושלמי. מאז 1981 הוא מנכ"ל "הורה ירושלים" הכוללת חמש להקות

תכנית פסטיבל מחול ברמיאל 1995

מקום	שעה	יום שלישי 11.7.95	שעה	יום רביעי 12.7.95	שעה	יום חמישי 13.7.95
אמפיתיאטרון	21:30	שלום לקרוב ולרחוק מצעד הפתיחה - חוללו והללו עם כל דגלי הקשת	21:30	תיאטרון המחול ההולנדי של קיליאן	21:30	"כרמיאל 95"
איצטדיון	18:00				18:00	ירוק תוסס - מכנפי תבל
במת האוהל			11:30 14:30 17:30	"סגד" - להקת מחול מהונגריה מחול מחו"ל הלהקה הלאומית של "אורביזיאן"	11:30 14:30 17:30	מחול מחו"ל "סגד" - להקת מחול מהונגריה מופע מיוחד
היכל התרבות			11:00 14:30 18:00	מחול זוכר את האתמול להקת המחול הקיבוצית "נובה" - יפן	11:00 14:30 17:00	להקת הבלט הישראלי "נובה" - יפן "דור העתיד"
בית המוסיקה	24:00	להקת המחול הקיבוצית				
היכל הספורט			11:00 14:00 17:00 20:30	הרצאה והדגמה: שרה לוי תנאי "ייסודות הפולקלור הישראלי" "מופעים משולבים" "מופעים משולבים" "מופעים משולבים" תחרות ריקודי נשף	12:00 14:00 11:00 14:00 17:00 20:30	הרצאה והדגמה מחול במחוזות סין הרצאה והדגמה מנקודת המחול האוסטרית "מופעים משולבים" "מופעים משולבים" "מופעים משולבים"
אולם ספורט מתני"ס			10:00 14:00 17:00 19:00 24:00	"נשר של מחול" - מפגש להקות מחול מחו"ל ומהארץ תחרות המחול העממי לרקוד עם יוצרים ריקודי ראשונים ריקודי עמים	10:00 11:30 14:00 17:00 19:30	נשף בצעדי תימן בני ערב ובני עמים לאוהבי הדבקות - הרקדה פרחים ולבבות - חניכי אק"ם תחרות מבצעי המחול העממי - חוגים לרקוד עם יוצרים
ככר היכל התרבות	24:00	ריקודי עמים	24:00	"שירים שרקדנו" - מו"של גרשטיין וחבורת הזמר "לילך"	24:00	"שירים שרקדנו" עם שרהליה שרון וחבורת הזמר "לילך"
מגרשי הטניס			19:00 24:00	הרקדת ילדים והורים ומופע מחול על גלגלים הרקדות עד אור הבוקר	19:00 24:00	הרקדת ילדים והורים הרקדות עד אור הבוקר במקצב הגיאו במחול
פארק אופירה			19:00	תחרות כוריאוגרפיה למחול ישראלי	19:00	
ככר כלנית	24:00	ריקודי שנות השישים	24:00	ריקודי שנות השישים	24:00	
אוהל בדואי	24:00	"לילות קדם"	24:00	"לילות קדם"	24:00	"לילות קדם"
פארק אלון	02:00	"ענבל בטבע"	02:00	"ענבל בטבע"	02:00	
אולם ספורט מגדים			12:00	אליפות ישראל לילדים - ריקודים סלונים ולטינו אמריקאים		
מגרש הגלגליות			19:00	להיטים לוחטים		ריקודי שורות ריקודים למתקדמים

מטה פסטיבל המחול 1995 - טלפון: 04-9881111, 04-9987951, פקס: 04-9983514

* הזכות לשינויים שמורה

33ה / אוסקי

אנניו שבוזיא באיפה

לרקוד זה לחיות

יו"א' - ריקודי צ'אס בספורטן

יו"ב' - ריקודי שנות ה-60 ושנות ה-70 בספורטן

יו"ג' - ריקודי צ'אס בספורטן

יו"ד' - ריקודי צ'אס בלוצ'דון הספורט (ווה שאן)

האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין

בתמיכת משרד המדע והאמנויות - מנהל התרבות - המחלקה למחול

קורס קיץ בלחוף

23 ביולי עד 4 באוגוסט 1995

מחול בן זמננו

ריסה ירוסלב (ארה"ב) - שיטת לימון וסדנאות יצירה
נעמי פרלוב (ישראל) - מחול בן-זמננו
תמי בן-עמי (ישראל, גרמניה) - סדנת רפרטואר

בלט קלאסי

נינה טימופייבה (רוסיה, ישראל) - סדנת בלט קלאסי
נתן גרדה (ישראל, גרמניה) - בלט קלאסי
אמיר קולבן (ישראל) - בלט קלאסי

ג'אז

ג'רלדין אמסטרונג (צרפת) - ג'אז
הקורס מיועד לתלמידים מגיל 14 ומעלה,
ברמות: מתחילים, בינוניים, מתקדמים.

קורס קיץ בנאצ'ה

9 ביולי עד 21 ביולי 1995

ק.ג. הולמס (ארה"ב) - אימפרוביזציה וקומפוזיציה
הלל קראוס (ישראל, ארה"ב) - Martial Arts
לאנשי מקצוע ולבעלי נסיון בתנועה
ובאמנויות לחימה (מעל גיל 18).

כוריאוגרפיה באמצעות טכנולוגיית המחשב

23 ביולי

עד 4 באוגוסט 1995

בהנחיית והדרכת יעקב שריר
(ישראל, ארה"ב)

מיועד לאנשי מקצוע בעלי נסיון
בתחום הכוריאוגרפיה.

* מחשבי המקינטוש המשמשים
את הקורס, הושאלו באדיבות ע"י
חברת "ידע מחשבים ותוכנה".

מידע והרשמה: האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים טל' 02-759940, פלורינה

דומים ושוונים

הסקנדינבים

32

י"ג ו'נ"ג

בריקודיהם, המושפעים לרוב מהרוסים, הקרובים גיאוגרפית. התרבות הפגאנית הקדומה של השבטים

הטבטונים הגרמניים, ששלטו על ארצות

סקנדינביה, כללה מחולות

שנקדו בטקסים דתיים

ובאירועי קהילה שונים.

לדוגמה, ריקוד חרבות

(שהיה מקובל גם

באנגליה) נרקד

בשעת טקס

הלוויה סביב ארון

הנפטר. כמו כן,

היו נפוצים מאוד

"ריקודי שרשרת", בהם

כל רוקד השתלב במעגל

הרוקדים בכך

שהניח את ידו

השמאלית על

כתף הרוקד

מרים לרנר

חולות דומים, אך מגוונים, מאפיינים את עמי

סקנדינביה - חצי האי הגדול ביותר בצפון אירופה,

המאגד את דנמרק, נורבגיה, שבדיה, פינלנד ואיסלנד.

נקודות הציון ההיסטוריות של כל אחת מהמדינות, שלובות אלו

באלו, ובזמנים שונים אף שלטו חלק מהמדינות זו על זו.

למרות הערכות לפיהן ההיסטוריה הסקנדינבית מתחילה

בוויקינגים, מתברר כי היא התחילה הרבה לפני כן. גם השפה

וגם התרבות הסקנדינבית, כפי שהיא ידועה כיום, התחילו אז.

ההיסטוריון ג'ורדן טוען כי שבדיה היא "אם העמים

הסקנדינביים". לדבריו, מהשבדים התפתחו הדנים והנורבגים,

ושבדיה היא ערש התרבות של שני עמים אלו. לכל אחד מהם יש

גם זהות, טמפרמנט ואופי מיוחדים ושונים מהאחרים.

עובדות אלו משפיעות גם על המוזיקה והריקודים של כל עם,

ויוצרת קווי דימיון ביניהם. הדמיון המשותף קטן יותר כאשר

מדובר בפיינים, השונים במוצאם ובתרבותם, על אף הקרבה

הגיאוגרפית. הפיינים קרובים להונגרים ולמונגולים, לעומת

העמים האחרים שמוצאם משבטים גרמניים. הפיינים שונים גם

מדור זה מארח

בכל גיליון מחול

עממי ממדינה או

איזור בעולם.

המוצא, התרבות,

ההיסטוריה, ודרך

השפעתם על

הריקוד המקומי.

הצצה קטנה

לתרבות המחול

של העמים

הסקנדינבים

שלא הכרת קודם
שלא שמעת מעולם
שלא ידעת שיש

איכות

רוקדים

שואמים שלה 2/6

אם חשובה לך המוזיקה איתה אתה מרקיד,
אתה חייב את הטוב ביותר: הקלטות דיגיטליות
על CD ו-MD באיכות הטובה ביותר שקיימת,
ציוד מקצועי וחדוש, עריכה ממוחשבת

רוקדים שואמים עזרן אגל הסלובה - כא
ריקודי העם, העמים והשורש ערוכים אפקט

רח' הארבעה 10 ת"א מלפון: 03-5620447

33

יע ונע

קפיצה, דילוג, ואלס, מזורקה, פולקה, סבסוב, ושוטיש, כמקובל בכל אירופה. ריקוד הראוי לציון הוא ה-Hambo – הריקוד הלאומי השבדי, הנרקד בכל מקום, בכל בהזדמנות ובכל גיל. ריקוד זה נראה פשוט לצופה מהצד משום שיש בו שתי צעדות בלבד, אך לא כך הוא.

המשקל המוזיקלי של הריקוד הוא 3/4, כשהצעד המודגש שונה בין הבן לבת. אצל הבן הצעד המודגש הוא בפעימה הראשונה, בעוד שאצל הבת הוא בפעימה השלישית, וכך נוצרת בו מעין סינקופה המקשה על המבצעים. ידוע כי רקדנים שאינם שבדים מתקשים מאוד בביצועים הראשונים של הריקוד הזה.

כלי הנגינה הסקנדינביים דומים לאלה המקובלים ברוב ארצות אירופה. בדנמרק ובשבדיה נפוץ מאוד הכינור, בנוורבגיה משתמשים בכלי נגינה הדומה לדולצ'ימרו, ובכל הארצות יש סוגים שונים של קרנות וחלילי רועים.

התלבושות המסורתיות דומות ביסודן בכל סקנדינביה, אך לכל עם וארציות שונות, לפי הייחוד המסורתי הלאומי. סיבה אחת להבדלים נעוצה בהבדלי אקלים המסויימים אצל חלק מהמדינות. תלבושות הגברים כוללות, בעיקרון,

כותנות לבנה מבד רך, מכנסיים בצבעים כהים המגיעים עד מתחת לברכים, גרבי צמר ונעלי ריקודי שחורות. לעיתים מקובל שהגברים לובשים לובשים חזיה או ג'קט,

העשוי מאריגים מסוגים שונים בהתאם לעונה. לסקנדינבים יש גם סוגים שונים של כובעים. למשל, בדנמרק הגבר חובש כובע מיוחד מצמר בצבעים עליזים. כובע זה ארוך למדי ובקצהו פומפון. הכובעים של הגברים בשבדיה עשויים לרוב מצמר אדום.

תלבושת הנשים דומה בבסיסה לתלבושת של הגברים – חולצה לבנה בגזרה פשוטה, חצאית רחבה שמחתיה תחתונית אחדות, גרבי צמר לבנים או צבעוניים, ונעלים שחורות. לפעמים לובשות הנשים גם חזיה עליונה צבעונית. באירועים חגיגיים החזיה והחצאית מקושטות בדוגמאות ססגוניות. לנשים יש לרוב גם סינר.

שלפניו. הריקודים בוצעו על רקע שירת בלדות. בריקודים הרציניים הניחו הרוקדים את ידיהם על מותניהם, ובריקודים הקלילים והעליזים יותר החזיקו את הידיים בגובה הכתפיים.

הריקודים היו קשורים גם לחיי היום-יום, לדוגמה לפי סוגי עבודה שונים, ובוצעו גם בעזרת פנטומימה – ריקודי עבודת אדמה, ריקודי חיזור, ועוד. מרבית הריקודים של ארצות סקנדינביה, נמרצים ברוחם ושומרים על ייחוד העמים השונים. בריקודים ביותר השקטים ניכרת

השפעת החצר הצרפתית (מסופר כי גוסטב השלישי מלך שבדיה התרשם מאוד מריקודי החצר של מרי אנטואנט, וכמה צורות מחול צרפתיות הוכנסו בדרך זו לריקוד השבדי. כמו כן, יש ריקודים סוערים אותם מבצעים גברים בלבד (Skobo Dance) ו-Oxen Dance, הריקוד Halling, הנורבגי, וכמה מסוגי הריקוד

הנורבגי, וכמה מסוגי הריקוד Seven Jumps (הדני).

בריקודים אלה יש תנועות גבריות ביותר, הדורשות כוח והפגנה של

יכולת אישית. לריקודים הסקנדינביים צורות הערכות שונות: זוגות, ריבועים, שורות מקבילות, מעגלים וקוודריל. ניתן למצוא גם שלשות המורכבות משתי נשים וגבר, דבר שהתפתח כפיתרון לבעיה של עודף נשים ביחס לגברים בהתכנסויות. בריקודים הסקנדינביים שולבו כל סוגי הצעדים והצעדות: הליכה, ריצה,

מרבית הריקודים

הסקנדינביים נמרצים ברוחם.

שולבו בהם כל סוגי הצעדים

והצעדות: הליכה, ריצה,

קפיצה, דילוג, ואלס, מזורקה,

פולקה, סבסוב, ושוטיש,

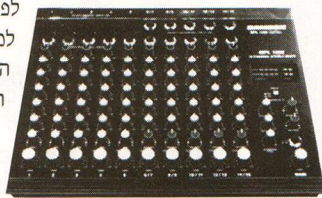
כמקובל בכל אירופה

15 כניסות

מערבל קול של חברת SAMSON AUDIO, מדגם MPL1502, מאפשר 15 כניסות, 5 כניסות מיק או LINE, ו-5 כניסות סטראופניות. למשוון יש שלושה ערוצים, אפשרות לפנטום (הזנת מתח למיקרופון דרך המערבל). הכניסות והיציאות של המיקרופון מאוזנות.

שלט על היד

חברת DENON הציגה לאחרונה מערכות הנשלטות באמצעות שלט אלחוטי המורכב על היד. הסדרה מכילה שלושה מכשירים – DN-600F (יחידת קומפקט דיסק), DN-740RDN (טייפ כפול משמיע), ו-DN-730R (טייפ משמיע). אחד הדברים החשובים ביותר למרקידים, הוא שניתן לשלוט במהירות ההשמעה, באמצעות השלט, עד כ-12 אחוז לכל כיוון.

יישומים מהקלטות

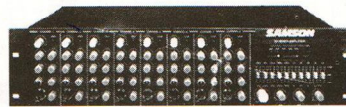
סדרה חדשה של Soundcraft בשם Pro Tracker, מיועדת למגוון יישומים מהקלטות מקצועיות ועד הקלטות אולפן. היחידה מכילה שמונה ערוצים, מאפשרת פנטום ו-

High Pass Filter 100Hz.

מגבר קשוח

מגבר/מערבל מחברת SAMSON AUDIO, מדגם S8, מאפשר שמונה כניסות מיק או LINE, משוון ארבעה ערוצים לכל כניסה, ו-10 ערוצים למסטר, 300W, כולל יחידת הד פנימית, ואפשרות לפנטום. היחידה עם הקשחה מיוחדת, מיועדת לעמוד בטלטולים.

**מדור זה מציג
למרקידים ולכל
אנשי הקול
מגוון מוצרים
חדשים, בהם
מיקרופונים,
מכשירי הקלטה,
רמקולים, ועוד.
כל מה שחדש**

מערבל לפי הזמנה

מערבל חדש של חברת Soundcraft, מדגם MIX1000, מיועד למרקידים ותקליטנים. המערבל בנוי ממספר כרטיסים שניתן לתכנן בהתאם לצורך, ערוצי מונו או סטריאו. כרטיס המסטר יכול להיות בכל מקום, באמצע או בצדדים. היחידה הסטנדרטית מגיעה עם שישה ערוצי סטריאו ושני ערוצי מונו. ניתן להזמין בגירסה אחרת ולהוזיל את המוצר. כרטיסי המונו המיועדים בעיקר למיקרופונים וניתנים לניתוב ל-LINE. הם מאפשרים הספקת מתח למיקרופונים (פנטום) ו-3 ערוצים לאקוליוז. הפידרים מוגנים מאבק וליכלוך.

שליט זרפולוגיה

אתה בכתב ידך

✓ **ניגח אופי ואיסלוג**

✓ **הגברג האופסלוג העצמי**

✓ **אזחאן עסילוג זלסרלוג זכוג**

✓ **הכאונה מקצלסילוג יצירגילוג וכישלורים**

ת.ד. 9888 חדרה טלפון: 06-341961

מגבר מקורר

מגבר קול איכותי של חברת C-AUDIO, מדגמים ST-400 ו-ST-600, מאפשר הגברת אות שמע ל-400W (ST-400), ו-600W (ST-600) בהתנגדות של 4 אום. מערכת קירור ותיכנון מחזק מאפשרת למגברים לעבוד לאורך זמן באותם נתונים. הכניסות הן XLR. רוחב סרט 50kHz-10Hz.

שלוש אפשרויות

מערכת מיקרופונים אלחוטית, דגם WMS50 של חברת AKG, נותנת שלוש אפשרויות עבודה – עם מיקרופון דש, עם מיקרופון ידני, ועם חיבור ליחידות מוזיקה שונות, כגון גיטרות. המערכת עובדת על תחום תדרי ה-VHF כאשר יחידת הקליטה היא DIVERSITY (מערכת שבזמן הפרעות באחד הערוצים מנתבת אוטומטית לערוץ אחר), עם רוחב סרט של 18kHz-40Hz. למערכת כניסות מאוזנות. משקל המשדר 240 גרם.

עבודת יד

סדרה חדשה של רמקולים מחברת OHM מאפשרים צליל איכותי ופותרים בעיות אקוסטיקה שלא נפתרות עם רמקולים רגילים. האיכות הגבוהה היא, בין השאר, תוצאה של ייצור ידני.

הגברה ניידת

מערכת הגברה ניידת של חברת FOSTEX, מדגמים SPA12 ו-SPA11, מאפשרת עוצמה של 100W. לדגם ה-SPA12 רמקול בגודל של 11 סנטימטר, שתי כניסות למיקרופון, וכניסה אחת ל-LINE. מערכת המשוונים (אקולייזר) אוטומטית ומביאה את הצליל למקסימום יכולת. קיימת גם מערכת להגנה על הרמקול מעוצמות גבוהות. בדגם ה-SPA11 רמקול 10 סנטימטר, כניסת מיקרופון אחת, וכניסת LINE אחת.

רמקולים חדשים

שני סטים חדשים של רמקולים. מחברת PEAVEY, מדגם 1500-DPS ו-1800-DPS. הרמקולים מאפשרים לעבוד עם מגבר אחד, כאשר יחידת הפיצול נמצאת במערכת הבס (קרוסאוור), ומאפשרים לקבל עוצמה. בדגם ה-1800 – 600W AES עם תחום תדרים של 17kHz-40Hz. בדגם 1500 – 300W AES עם תחום תדרים של 18kHz-55Hz.

מערכת חמישה ערוצים

מערכת קול הכוללת סמפלה, מאפשר עד 12 שניות או בקבוצות של 3 שניות ו-6 שניות, שלוש כניסות פונו/CD ושלוש כניסות LINE. למערכת חמישה ערוצים למשוון והאוזניות יכולות להיות מנותבות לכל ערוץ.

למרקידים
טייפים מיוחדים עם
שינוי מהירות
אפשרות ל-2 טייפים
במזוודה אחת

ציוד הגברה מקצועי
לתקליטנים, להקות ומוסדות,
יבוא והפצה סיטונאית (גם ליחידים)
יבואני רמקולים אמריקאים EMINENCE
ציוד כריזה לכל דרישה

מבחר בידורים למרקידים, מוסדות
ומרצים עם אפשרויות לשילוב טייפ,
והפעלה גם במתח 12v עד 24v

דב הוז 26 קרית אונו
מיקוד 55556 (ליד תל השומר)
טל: 03-5353755 / 4 פקס: 03-6355093

אבמרון בע"מ